ЗВЯЗДА

4 снежня 1996 г. серада, № 281 (23084)

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● цана 1000 рублёў

НОВЫЯ ПЕНСІІ ЎЖО СЁЛЕТА

Урад Беларусі пастановай ад 2 снежня 1996 года ўстанавіў мінімальную заработную плату з пачатку наступнага года ў памеры 130 тысяч рублёў. Гэтай жа пастановай вызначана, што пераразлік пенсій будзе зроблены зыходзячы з новага памеру МЗП ужо з 1 снежня сёлетняга года. Пракаменціраваць парадак гэтага пераразліку карэспандэнт «Звязды» папрасіў начальніка ўпраўлення пенсій і дапамог Міністэрства сацыяльнай абароны Наталлю Мікалаеўну Шаўлоўскую.

— Ці будзе ў снежні зменена мінімальная пенсія?

— З 1 снежня мінімальная пенсія па ўзросту з улікам пастаяннай даплаты ў памеры 50 працэнтаў, устаноўленай урадам рэспублікі, пры стажы работы ў жанчын не менш як 20 гадоў і ў мужчын не менш як 25 гадоў складзе 292.500 рублёў (195 тыс. рублёў — мінімальная пенсія плюс 97.500 рублёў (50 працэнтаў) пастаяннай даплаты). У пенсіянераў, якія маюць агульны стаж работы больш як 20 (25 гадоў), памер пенсіі будзе вышэйшы ў залежнасці ад колькасці гадоў агульнага працоўнага стажу.

— Як будзе рабіцца разлік максімальных пенсій?

— Акрамя павышэння мінімальных пенсій у гэтым месяцы будуць зменены гранічныя памеры заробку, які ўлічваецца пры налічэнні пенсіі, зыходзячы з мінімальнай зарплаты ў 130 тысяч рублёў. За кропку разліку будзе брацца сярэдняя заработная плата рабочых і служачых за чэрвень 1996 года ў памеры 1 млн. 271 тыс. 809 рублёў. Для разліку пенсіі ў снежні ўлічваецца адкарэкціраваны заробак, які не перавышае 1 млн. 300 тыс. рублёў (10-разовы памер МЗП). Пры гэтым, згодна з артыкулам 56 Закона «Аб пенсійным забеспячэнні», заробак у межах чатырохразовай велічыні МЗП улічваецца поўнасцю, а астатняя частка заробку ў межах 10-разовай велічыні мінімальнай зарплаты абмяжоўваецца. Зыходзячы з гэтага, максімальная зарплата, якая бярэцца да разліку пенсіі ў снежні, роўна 897 тыс. рублёў, а самая вялікая пенсія пры стажы работы ў жанчын 40 гадоў, у мужчын 45 гадоў складзе 672.800 рублёў.

— Як павялічацца пенсіі пасля новага пераразліку і колькі для гэтага спатрэбіцца сродкаў?

— У сярэднім пенсіі ў снежні павялічацца на 9 працэнтаў. Памер павышэння выплат канкрэтнаму пенсіянеру залежыць ад яго працоўнага стажу і фактычнага заробку да выхаду на пенсію. На выплаты пенсій міністэрству ў гэтым месяцы спатрэбіцца 1 трл. 480 млрд. рублёў, што на 100 млрд. рублёў больш, чым у лістападзе.

Акрамя таго, Наталля Міхалаеўна адзначыла, што ў сувязі з тым, што пастанова ўрада аб новым памеры МЗП падпісана пасля пачатку выдачы пенсій у гэтым месяцы, даплата пенсій да новых памераў будзе праводзіцца па асобных ведамасцях пасля 10 снежня гэтага года.

Сяргей КУРКАЧ.

Прага жыцця.

Фота Аляксандра КАРЖА.

ПРЭЗІДЭНТЫ БЕЛАРУСІ І ЛІТВЫ СУСТРЭЛІСЯ Ў ЛІСАБОНЕ

2 снежня ў Лісабоне адбылася сустрэча Аляксандра Лукашэнкі і Альгірдаса Бразаўскаса.

Як вядома, прэзідэнты дзвюх краін прымаюць удзел у самміце кіраўнікоў дзяржаў — удзельніц АБСЕ, які праходзіць у партугальскай сталіцы. Прэзідэнты Беларусі і Літвы абмеркавалі шэраг пытанняў, што іх цікавяць, у тым ліку праблемы агульнаеўрапейскай і рэгіянальнай бяспекі, выказалі свой пункт гледжання на грамадска-палітычную сітуацыю ў краінах-суседзях.

У той жа дзень у Вільнюсе адбылася прэс-канферэнцыя Старшыні сейма Літвы Вітаўтаса Ландсбергіса, прысвечаная знешняй палітыцы новага парламента. У прыватнасці, было адзначана, што Літва мае намер падтрымліваць з Беларуссю добрасуседскія адносіны.

БЕЛТА.

КРЫТЫКА ЗША Ў АДРАС БЕЛАРУСІ ТЛУМАЧЫЦЦА ЯЕ ІМКНЕННЕМ ДА ІНТЭГРАЦЫІ З РАСІЯЙ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на прэс-канферэнцыі ў Лісабоне 2 снежня назваў «не зусім лаяльнай» пазіцыю адміністрацыі ЗША ў адносінах да падзей, што адбываюцца ў яго рэспубліцы.

Адказваючы на крытыку, што прагучала з вуснаў віцэ-прэзідэнта ЗША Альберта Гора, які таксама прымае ўдзел у самміце АБСЕ ў партугальскай сталіцы, А. Лукашэнка выказаў думку, што яна звязана ў першую чаргу з тым, што «Беларусь уяўляе сабой прыклад дзяржавы, нацэленай на інтэграцыю з Расіяй».

А. Лукашэнка заявіў: «ЗША — вялікая дзяржава, але гэта не дае ёй права ўмешвацца ва ўнутраныя справы суверэннай дзяржавы».

Закранаючы тэму пашырэння НАТО на Усход, Прэзідэнт падкрэсліў, што Беларусь катэгарычна супраць гэтага. А. Лукашэнка перакананы, што «ў выпадку такога пашырэння НАТО Беларусь зноў апынецца на лініі процістаяння двух ваенна-палітычных блокаў».

На яго думку, пазіцыя НАТО, арыентаваная на пашырэнне за кошт усходне- і цэнтральнаеўрапейскіх дзяржаў, з'яўляецца «вяртаннем да часоў халоднай вайны». А. Лукашэнка перакананы, што «няма ніякай неабходнасці ў пашырэнні НАТО, паколькі ліквідаваны блок Варшаўскага Дагавора».

Інтэрфакс.

РАСІЙСКАЯ ДЭЛЕГАЦЫЯ — СУПРАЦЬ РАЗЫГРЫВАННЯ «БЕЛАРУСКАЙ КАРТЫ» Ў ЛІСАБОНЕ

Расійская дэлегацыя ў Лісабоне выступае супраць разыгрывання «беларускай карты» ў ходзе самміта АБСЕ. Аб гэтым у аўторак заявіў карэспандэнту «Інтэрфакса» намеснік міністра замежных спраў РФ Мікалай Афанасьеўскі.

Паводле яго слоў, «некаторыя дэлегацыі закранаглі тэму становішча ў Беларусі ў менторскім тоне». Ён, у прыватнасці, паведаміў, што напярэдадні прадстаўнік Швейцарыі зрабіў заяву, у якой кваліфікаваў сітуацыю ў Беларусі як «канстытуцыйны крызіс», а ўмовы прайшоўшага рэферэндуму як «незаконныя».

Расійская дэлегацыя зрабіла швейцарскай «рашучае прадстаўленне і звярнула ўвагу на тое, што падобныя палітычныя ацэнкі не адлюстроўваюць думкі ўсіх удзельнікаў самміта АБСЕ», — сказаў намеснік міністра.

Яшчэ раз напомніўшы, што і шэраг іншых заходніх дэлегацый у Лісабоне паспрабавалі выкарыстаць саміт для «нагнятання антыбеларускай тэмы», намеснік міністра заявіў, што «гэтыя спробы не ўдаліся», а большасць дэлегацый «гэту тэму абыходзіла».

У кулуарах самміта, паводле слоў М. Афанасьеўскага, «вялікі водгук» знайшло «сур'ёзнае, добра аргументаванае» выступленне Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі.

Намеснік кіраўніка расійскага МЗС паведаміў таксама, што ў Лісабоне паміж расійскім прэм'ерам Віктарам Чарнамырдзіным і Прэзідэнтам Беларусі адбылася «грунтоўная размова».

Інтэрфакс.

РОЗГАЛАС

ЦЭНЫ

«МЯККАЕ» ПАВЕЛІЧЭННЕ ЦЭН: ЗНОЎ ПАДАРАЖЭЛА ГАРЭЛКА

У адпаведнасці з пастановай Міністэрства эканомікі з 3 снежня ў Беларусі ў сярэднім на 15 працэнтаў павялічаны фіксаваныя рознічныя цэны на белую гарэлку і спірт.

Як паведамілі «Звяздзе» ў Камітэце цэн Мінэканомікі, з гэтага дня мінімальны кошт белай гарэлкі складае 27.900 рублёў («Старарускся», «Застольная», 0,5 л, у звычайным афармленні), максімальны — 34.100 рублёў («Люкс», «Элітная», 0,5 л, у звычайным афармленні) без уліку кошту посуду. У залежнасці ад афармлення цана «белай» таксама будзе розніцца. У адпаведнасці з пастановай Міністэрству гандлю, Белкаапсаюзу і ўсім арганізацыям, якія маюць гандлёвую сетку, дадзена ўказанне па стану на 3 снежня правесці пераацэнку ўсіх рэшткаў белай гарэлкі.

Нагадаем, што апошняе павелічэнне кошту «белай» на 1—3 тысячы рублёў у залежнасці ад гатунку спірту адбылося ў краіне 16 лістапада, а папярэдне раз-пораз адзначаліся зрухі ў бок павелічэння на 100—300 рублёў. Відавочна, чарговае павелічэнне рознічных цэн на гарэлку на 15 працэнтаў — не апошняе, прынамсі, тут многае залежыць ад курса долара. Тым не менш, ці не лепш было б адразу значна ўзняць кошт гарэлкі, але потым зафіксаваць яго на пэўны прамежак часу і не дапускаць далейшага росту? Народ зноў у чаканні «мяккага» павелічэння...

Сяргей РАСОЛЬКА.

УСМЕШКА МАСТАКА

Малюнак А. СКРЫПКО (Пружаны).

ХОДЗЯЦЬ ЧУТКІ, ШТО...

...НА АЎТАЗАПРАЎКАХ НЕ ХАПАЕ БЕНЗІНУ

Літаральна ўслед за чуткамі аб магчымым павелічэнні кошту паліва сярод насельніцтва пайшла і пагалоска аб тым, што апошнім часам на аўтазапраўках сталіцы, а таксама некаторых іншых рэгіёнаў краіны (у прыватнасці Брэста) назіраюцца перабоі з аўтамабільным палівам.

Па каментарыі «Звязда» зноў звярнулася ў дзяржаўны канцэрн «Белнафтапрадукт».

Як паведаміў рэдакцыі віцэ-прэзідэнт Аляксандр Мазанік, на тых запраўках, што належаць канцэрну, ніякіх перабояў у рабоце, звязаных з дэфіцытам паліва, няма. «Магчыма, сітуацыя мае месца на прыватных або ведамасных аўтазапраўках», -- зазначыў Аляксандр Міхайлавіч.

Разам з тым, як абмовіўся спадар Мазанік, апошнім часам крыху скараціліся аб'ёмы пастаўкі ў Беларусь нафты, што, зразумела, адбілася і на колькасці прадуктаў яе перапрацоўкі. У прыватнасці, раней краіна штомесяц атрымлівала каля 1 млн. тон нафты. Колькі атрымлівае зараз, сказаць пакуль цяжка, бо працэс скарачэння паставак пачаўся каля месяца таму і дакладныя лічбы будуць вядомы крыху пазней.

Сяргей РАСОЛЬКА.

У МАГІЛЁВЕ ЗАСУМНЯВАЛІСЯ... У ЯКАСЦІ АЛЕЮ

Відаць, магілёўскія ўлады ўсур'ёз вырашылі навесці парадак з продажам на рынках горада алею. Днямі дырэктар мясцовага цэнтра стандартызацыі і метралогіі падпісаў загад, паводле якога забараняецца продаж гэтага прадукту, калі ён не мае сертыфіката адпаведнасці.

Цікава, што ў выпадку выяўлення парушэнняў санкцыі чакаюць не толькі непасрэдна гандляроў (пераважна грамадзян Украіны), але і кіраўніцтва рынкаў — справы на апошніх будуць перадаваць у пракуратуру.

Па словах дырэктара цэнтра стандартызацыі і метралогіі Сцяпана Дзенісенкі, рашэнне па алею можна лічыць вымушаным. Тлумачыцца яно выключна клопатам аб якасці прадукту, якая, зразумела, без сертыфіката адпаведнасці застаецца невядомай і выклікае пэўныя сумненні. Дарэчы, той жа сп. Дзенісенка паведаміў, што ўвядзенне больш строгага кантролю за якасцю іншых прадуктаў харчавання, якія прадаюцца на рынках горада, пакуль не плануецца.

Тым часам самі гандляры на захады ўладаў адрэагавалі даволі лагічна: за некалькі дзён цана на алей на рынках Магілёва ўзрасла на 2 тысячы рублёў і спынілася на адзнацы 20 тысяч за кілаграм. Зрэшты, пакуль гэта паранейшаму больш танна, чым у дзяржгандлі.

Сяргей ГРЫБ.

«ГАРАЧЫЯ» ТЭЛЕФОНЫ «ЗВЯЗДЫ» — 268-28-72 І 268-27-51

АБ «САЦЫЯЛЬНА ХВОРЫХ»

Здаецца, хутка ў нашай дзяржаве з'явіцца менавіта такая фармулёўка для вызначэння пэўных катэгорый грамадзян (што ў першую чаргу датычыцца, вядома ж, састарэлых).

Пра гэта мы даведаліся ад патэлефанаваўшага ў рэдакцыю ветэрана са Шклоўскага раёна. Па яго словах, у рэгіёне праяўляецца пільная ўвага ўладаў да патрэб нямоглых людзей. Шкада толькі, што, як зазначыў чытач, пакуль уся палітыка абароны праводзіцца без належнага замацавання ў рашэннях. А так у вясковыя бальніцы змяшчаюць адзінокіх састарэлых, тыя аддаюць пэўную частку сваёй пенсіі за абслугоўванне, знаходзячыся ўвесь час пад наглядам урачоў. Усё ж лепш, чым у пустой хаце.

Справа арганізацыі такіх вось сацыяльных месцаў у бальніцах (дарэчы, усяго вясковых бальніц у Шклоўскім раёне чатыры) пакуль замацавана толькі ў рашэннях мясцовых выканкомаў. Па словах галоўнага ўрача Шклоўскай райбальніцы, пытанне не так даўно абмяркоўвалася ўладамі, але дасюль не было прынята адпаведнага загаду, які надаў бы састарэлым належны статус.

Па звестках, атрыманых карэспандэнтам «Звязды» ў Міністэрстве аховы здароўя, дакументальная база (маецца на ўвазе існуючае палажэнне аб сястрынскім даглядзе) па гэтым пытанні ў сістэме ў цэлым маецца. Уся справа ў тым, як яно ажыццяўляецца на практыцы. Бо ў тым жа Мінску бальніцы перапоўнены людзьмі, якія маюць канстатаванае медыкамі захворванне.

Таму для з'яўлення палат з «сацыяльна хворымі» патрэбна пашырэнне займаемых медыцынскімі ўстановамі плошчаў. А ў сённяшняй сітуацыі гэта амаль немагчыма.

Калі ж у вясковых бальніцах ёсць магчымасці для арганізацыі «сацыяльных месцаў», то з'яўляецца перашкода ў выглядзе адсутнасці адпаведных рашэнняў мясцовых уладаў. Такім чынам, пакуль «сацыяльныя хворыя» знаходзяцца ў бальніцах як звычайныя хворыя. Чакаюць вырашэння ўласнага лёсу.

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

Паважаныя чытачы, тэлефануйце, дзяліцеся з намі вашымі клопатамі. «Гарачая» лінія «Звязды» (268-28-72 і 268-27-51) працуе кожны дзень з 10 да 13 гадзін.

БЕЛАРУСЬ СТРОГА ВЫКОНВАЕ ПРЫНЯТЫЯ НА СЯБЕ МІЖНАРОДНЫЯ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ

У сувязі з вывадам 27 лістапада 1996 года з тэрыторыі Беларусі апошняй міжкантынентальнай балістычнай ракеты Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка накіраваў Зварот да кіраўнікоў дзяржаў і ўрадаў, а таксама да кіраўнікоў міжнародных арганізацый.

Як паведамілі БЕЛТА з прэсслужбы Прэзідэнта, у Звароце адзначаецца, што гэтым актам Рэспубліка Беларусь дэманструе сусветнаму супольніцтву міралюбівы курс сваёй знешняй палітыкі і імкненне ўнесці важкі ўклад у справу ўмацавання еўрапейскай і глабальнай бяспекі. Вывад апошняй ядзернай ракеты раней устаноўленага тэрміну сведчыць аб строгім выкананні Рэспублікай Беларусь прынятых на сябе міжнародных абавязацельстваў.

Аляксандр Лукашэнка выказаў упэўненасць у тым, што вывад з тэрыторыі рэспублікі ядзернай зброі — добрая аснова для рэалізацыі вядомай беларускай ініцыятывы аб стварэнні бяз'ядзернай прасторы ў Цэнтральнай і Усходняй Еўропе, якая з'яўляецца важным этапам на шляху ўмацавання міжнароднага рэжыму ядзернага нераспаўсюджання і не супярэчыць сённяшнім ваенна-палітычным рэаліям у Еўропе.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў: Рэспубліка Беларусь разлічвае на тое, што яе пазіцыя ў пытаннях ядзернага раззбраення будзе належным чынам ацэнена і падтрымана як асобнымі дзяржавамі, так і міжнародным супольніцтвам у цэлым.

Гэты Зварот накіраваны ў адрас кіраўнікоў вядучых дзяржаў свету, сярод якіх Расійская Федэрацыя, ЗША, Кітай, Германія, Вялікабрытанія, Францыя, Японія, Італія, Канада, Казахстан, Украіна, Польшча, Літва і іншыя, а таксама ў адрас ААН, АБСЕ, ЕС, НАТО, Савета Еўропы і Еўрапейскай камісіі.

БЕЛТА.

ЛІСАБОНСКІ САММІТ І ПРАБЛЕМЫ СНД

Як паведаміла прэс-служба Выканаўчага сакратарыята СНД, у ходзе Лісабонскага самміта выканаўчы сакратар СНД Іван Каратчэня правёў сустрэчы з кіраўнікамі шэрага аўтарытэтных міжнародных арганізацый.

Грунтоўны абмен думкамі па пытаннях бяспекі і супрацоўніцтва ў Еўропе адбыўся паміж Выканаўчым сакратарыятам СНД і генеральным сакратаром НАТО сп. Салана. Перспектывы развіцця СНД былі абмеркаваны з генеральным сакратаром арганізацыі эканамічнага супрацоўніцтва і развіцця сп. Зікіні і выканаўчым сакратаром Еўрапейскай эканамічнай камісіі ААН п. Бертэла. Адбыліся гутаркі і з прадстаўнікамі такіх арганізацый як Савет краін Балтыйскага мора, ЕБРР, ЮНЕСКО, а таксама генеральным дырэктарам ААН у Жэневе сп. Пятроўскім.

І. Каратчэня прадставіў вышэйшаму форуму АБСЕ даклад, у якім, у прыватнасці, адзначаецца: дзяржавы СНД адзіныя ў тым, што цяперашняя сітуацыя ў рэгіёне АБСЕ дыктуе неабходнасць стварэння якасна новай сістэмы бяспекі без якіх-небудзь ліній размежавання.

ПРЭЗІДЭНТЫ УКРАІНЫ, ЛІТВЫ І ПОЛЬШЧЫ ПАЦВЕРДЗІЛІ Ў ЛІСАБОНЕ ЗАЦІКАЎЛЕНАСЦЬ У ДЭМАКРАТЫЧНЫМ РАЗВІЦЦІ БЕЛАРУСІ

Прэзідэнты Украіны, Літвы і Польшчы Леанід Кучма, Альгірдас Бразаўскас і Аляксандр Квасьнеўскі на незапланаванай сустрэчы ў нядзелю вечарам у Лісабоне абмеркавалі сітуацыю ў Беларусі.

«Мы ў нейкай меры заклапочаны ёй», — сказаў журналістам пасля сустрэчы А. Бразаўскас. Па яго словах, тры прэзідэнты маюць намер «працягваць кансультацыі, абмен думкамі па гэтаму пытанню».

У сваю чаргу Л. Кучма падкрэсліў, што лідэры трох краін «лічаць, што ўсе працэсы ў рэгіёне павінны развівацца дэмакратычным шляхам». Ён нагадаў, што раней прэзідэнты Украіны, Літвы і Польшчы выступілі з сумеснай заявай, у якой заклікалі Прэзідэнта і парламент Беларусі да вырашэння ўсіх праблем дэмакратычным чынам.

«Мы суседзі. Мы гаварылі пра тое, што маглі б разам зрабіць у сувязі з сітуацыяй у рэгіёне», — сказаў А. Квасьнеўскі. «Дэмакратычная Беларусь патрэбна не толькі суседзям, але і ўсёй Еўропе», — дадаў ён.

Пры гэтым польскі Прэзідэнт прызнаў, што развіццё падзей у Беларусі залежыць у першую чаргу ад Прэзідэнта і ўрада гэтай краіны, і толькі «ў невялікай ступені — ад прэзідэнтаў суседніх дзяржаў».

Прэзідэнт Украіны Л. Кучма лічыць, што цяперашняя сустрэча ў нядзелю ў Лісабоне «стала практычным ажыццяўленнем прынцыпаў стратэгічнага партнёрства паміж трыма краінамі».

* * *

Адказваючы на пытанне карэспандэнта «Інтэрфакса», Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка сказаў, што «паважае думку кіраўнікоў суседніх дзяржаў» і «яму падабаецца тое, што ўнутрыпалітычныя праблемы Беларусі з'яўляюцца прадметам абмеркавання на такім высокім узроўні ў суседніх краінах». Разам з тым Прэзідэнт заявіў, што «ва ўказаных краін ёсць дастаткова ўласных праблем, каб іх абмяркоўваць і прымаць рашэнні».

Інтэрфакс.

СКАНДАЛ

МАЁР НАПЛЯВАЎ НА ГОНАР МУНДЗІРА. ЗА ДОЛАРЫ

Не верце таму выказванню, што толькі дурань вучыцца на сваіх памылках. Такога ўвогуле быць не можа. Інакш колькі ж дурняў напладзілася ў нашай сціплай па маштабах дзяржаве! Калі меркаваць па колькасці «памылак», якія часам дазваляюць дапускаць сабе ўплывовыя асобы, — шмат. І, бадай, самае дзіўнае, што часцей за ўсё хібы ва ўсіх аднолькавыя. Толькі памер і падыход да іх розныя. Хтосьці «праколваецца» пры афармленні зямлі, хтосьці «залятае» на размеркаванні маёмасці, а нехта — па сваёй «дабрыні»: дапамог чалавеку, дык чаму б не прыняць ад удзячнага падарунак. Праўда, Крымінальны кодэкс некаторых чыноўнікаў утрымлівае ад такой спакусы. Артыкул за хабарніцтва многіх прымушае прыдушыць сваю сквапнасць. Аднак не ўсіх.

Напрыклад, маёр фінансавага ўпраўлення Міністэрства абароны, з якім супрацоўнікі міліцыі пазнаёміліся ў Віцебску, ніякім чынам не разлічваў, што будзе мець такі «гонар». Да таго часу, пакуль не атрымаў на рукі 400 долараў ЗША і тэлевізар. У якасці «падарунка», а канкрэтней хабару. Тут ужо ў справу ўступілі супрацоўнікі віцебскай міліцыі, якія зараз па гэтаму факту вядуць следства. На жаль, не ўдалося ўдакладніць усе падрабязнасці таго, што здарылася ў горадзе над Дзвіной, у прэс-цэнтры Міністэрства ўнутраных спраў. Аднак у ходзе следства з'явілася яшчэ адна невялічкая акалічнасць, якая нам стала вядома. Як аказалася, крыху раней гэты ж маёр дапамог аднаму лётчыку за адпаведную плату атрымаць ліпавае пасведчанне былога ўдзельніка афганскіх баталій. Магчыма, беспакаранасць расслабіла ваеннаслужачага, калі той меў няшчасце «пагарэць» ужо толькі на другой справе. Хаця, праўда, вядзецца следства і, магчыма, на паверхню ўсплывуць нейкія новыя грахі ваеннаслужачага. Хто ведае?

Ігар ШЧУЧЭНКА.

Тамара ВІННІКАВА:

«ЖЫЦЦЁ ПРЫМУШАЕ ІСЦІ НАПЕРАД»

«На сённяшні дзень працягваюцца перамовы з місіяй Міжнароднага валютнага фонду. І мы маем намер выконваць усе ўмовы ў адпаведнасці з прынятымі на сябе ў свой час абавязацельствамі». Аб гэтым заявіла ў гутарцы з журналістамі старшыня праўлення Нацыянальнага банка Тамара Віннікава.

Паводле яе слоў, пара перастаць разглядаць МВФ як ідэалагічна чужога нам апанента, праваднікa заходніх эканамічных мадэляў. У той жа час Тамара Віннікава лічыць, што МВФ часта нестае гібкасці ў ацэнцы эканамічнага становішча ў той ці іншай краіне, таму неабходна прыводзіць свае аргументы, абгрунтоўваць справядлівасць адносна тэмпаў і метадаў рэфарміравання нацыянальнай эканомікі.

Паводле слоў галоўнага банкіра краіны, цяпер ва ўзаемаадносінах з МВФ ёсць змены. У прыватнасці, Міжнародны валютны фонд не настойвае на тых тэмпах інфляцыі, якія патрабаваў вытрымліваць раней. «Мы даказалі, што вельмі рэзкае зніжэнне ўзроўню інфляцыі сёння ў нашай рэспубліцы немагчыма, бо пакуль што не распрацавана дакладная сістэма сацыяльнай абароны насельніцтва», — адзначыла Тамара Віннікава. Да таго ж, лічыць яна, пераход да рэзкага зніжэння тэмпаў інфляцыі магчымы толькі пасля распрацоўкі спецыяльнага закона аб падаткова-бюджэтнай сістэме.

Тамара Віннікава падкрэсліла, што ў час кампаніі па правядзенню рэферэндуму ўдалося стрымаць рост грашовай масы. Было праведзена надзвычайнае пасяджэнне з удзелам прэм'ер-міністра, кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта, міністраў фінансаў і эканомікі, дзе Нацыянальны банк ва ультыматыўнай форме адмовіўся ажыццявіць грашовую эмісію, прапанаваўшы пры гэтым свае варыянты, якія не выклікаюць інфляцыйнага ўсплёску. Закладзеныя на гэты год параметры па ўзроўню інфляцыі, адзначыла галоўны банкір рэспублікі, будуць выкананы.

«Мы таксама выступілі з патрабаваннем да ўрада не праводзіць да канца года дадатковыя фінансавыя ўліванні ў эканоміку», — сказала Тамара Віннікава. Паводле яе слоў, у крэдытна-грашовай палітыцы дзяржавы на цяперашнім этапе ёсць пэўныя цяжкасці. У асноўным яны звязаны з неплацяжамі, крэдытаваннем, нехваткай замежных інвестыцый. У гэтых умовах галоўная фінансавая ўстанова краіны вымушана была сама распрацаваць шэраг праектаў законаў. «Жыццё прымушае ісці наперад», — заявіла Тамара Віннікава.

Ларыса КЛЮЧНІКАВА, БЕЛТА.

ВЫТВОРЧЫЯ ДРАМЫ

«Вада залівае трумы...»

Сённяшняя сітуацыя на БелВАРы вачыма працоўнага чалавека

Звяртаючыся ў сваіх публікацыях да набалелых праблем прамысловых прадпрыемстваў, мы ўвесь час імкнёмся да таго, каб па-за радкам газетнай публікацыі не засталося рэальных праблем людзей. Адна справа — абвешчаная кіраўніцтвам заводаў і фабрык тэрміновая выплата заробку, а зусім іншая — тыя думкі, што выказваюцца каля прахадной простымі людзьмі. Таму вельмі важна пачуць меркаванне тых, хто амаль заўсёды застаецца без прозвішча (па вядомай прычыне боязі згубіць працоўнае месца)...

Каля прахадной Беларускага вытворчага аб'яднання радыётэхнікі (знакамітага БелВАРа) першая сустрэча з мужчынам гадоў 55. Аказваецца, мой нечаканы знаёмы працуе на прадпрыемстве ўжо дваццаць гадоў, як пайшоў у 1976-м у аддзел кадраў здаваць дакументы, так і застаўся.

«Раней атрымліваў 260 рублёў, — гаворыць Аляксандр Міхайлавіч (назавём яго так), — а зараз семсот тысяч «зайцоў». Во і паразумейцеся!» Грошы зараз выдаюць на БелВАРы больш-менш рэгулярна, аднак іх колькасць заўсёды засмучае рабочых. Што такое зараз 700 тысяч? Прынясеш іх дадому, а як дзяліць? Трэцяя частка адразу ідзе на аплату камунальных паслуг, астатняе — на харчаванне. Пра адзенне ды абутак і гаворкі няма. Ёсць і такія, хто атрымлівае 400 тысяч, працуючы на паўтары стаўкі (напрыклад, прыбіральшчыца). На хлеб і малако. І застаецца толькі ўспамінаць пра былыя часы, калі было прадпрыемства адным з самых перспектыўных у Беларусі. Зараз у рабочых слова «перспектыва» выклікае дрыжыкі і засмучэнне. Няма будучага: атрымаў зарплату — і тое добра.

Зараз белвараўцы пачалі атрымліваць другую палову грошай за кастрычнік, так паведаміла ў гутарцы з карэспандэнтам «Звязды» старшыня прафкома Надзея Іванаўна Маслоўская. Сённяшняя сітуацыя, на яе думку, застаецца для прадпрыемства вельмі складанай. З Расіі зноў перасталі паступаць плацяжы, на Беларусі таксама гэтая справа ідзе вельмі марудна. Радыётэхнічная прадукцыя па многіх параметрах прэстыжная, увесь цяжар канверсіі лёг на плечы гэтай галіны. Лепшыя кадры, тыя людзі, якімі можна было ганарыцца, спецыялісты з вышэйшай кваліфікацыяй ужо даўно пайшлі шукаць лепшай долі. Ды і не дзіўна — зараз сярэдні памер заробку белвараўца складае 1.089.000 рублёў (для параўнання: гэтыя лічбы па прамысловасці складаюць 1.564.000 рублёў, а ўвогуле па народнай гаспадарцы — 1.356.000).

На суседніх прадпрыемствах — тым жа «Інтэграле» атрымліваюць яшчэ менш, недзе крыху больш за 800 тысяч. Але там заяўляюць добрыя кантакты з замежнымі партнёрамі, што для БелВАРа пакуль што застаецца немагчымым. Склады забіты складанай радыётэхнікай, якая не знаходзіць попыту. На рынку — канкурэнцыя, патрабуюць новых тэхналогій, а дзе ж іх возьмеш пры адсутнасці абаротных сродкаў? Зараз, мабыць, сёе-тое з'явіцца на рахунку — усе заробленыя ад продажу грошы будуць заставацца на прадпрыемстве. Але без поўных дзяржаўных праграм нейкія перспектывы новаўвядзення проста немагчымы. Ёсць спробы атрымаць дзяржаўны заказ (як гэта было ў мінулым), перайсці на вытворчасць тэлекамунікацый. Гэта ўсё пакуль план.

Пакуль застаецца толькі абяцаць рабочым жыць з надзеяй на лепшую будучыню. Якую яны, дарэчы, зараз амаль страцілі. Працуюць для таго, каб неяк пражыць. Не вераць у перспектывы. «Я параўноўваю БелВАР з караблём, — сказаў мне адзін з рабочых. — Дык вось зараз мы знаходзімся ў поўным тумане, а вада залівае трумы...»

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

Кут рупліва вяскоўца.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЦВЕРДЖАНЫ пастановай урада Рэспублікі Беларусь ад 2 снежня 1996 г. № 772

ПЕРАЛІК

страціўшых сілу пастаноў урада Рэспублікі Беларусь

1. Пункт 3 пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 7 снежня 1993 г. № 826 «Аб павышэнні заработнай платы педагагічным работнікам, прафесарска-выкладчыцкаму саставу, а таксама асобным катэгорыям работнікаў аховы здароўя, сацыяльнага забеспячэння, навукі, фізкультуры і спорту, культуры і мастацтва» (ЗП Рэспублікі Беларусь, 1993 г., № 34, арт.664).

2. Пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 10 сакавіка 1994 г. № 138 «Аб дапаўненні пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 7 снежня 1993 г. № 826» (ЗП Рэспублікі Беларусь, 1994 г., № 8, арт.115).

3. Пункты 4—6 Пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 30 чэрвеня 1994 г. № 481 «Аб павышэнні памеру мінімальнай заработнай платы і асобных сацыяльных выплат» (ЗП Рэспублікі Беларусь, 1994 г., № 19, арт.366).

4. Пастанова Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 6 снежня 1994 г. № 231 «Аб устанаўленні надбавак да службовых акладаў за выслугу гадоў асобным катэгорыям работнікаў» (Збор указаў Прэзідэнта і пастаноў Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь, 1994 г., № 13, арт.348).

5. Абзац другі пункта 2, абзац шосты пункта 6 Пастановы Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 5 студзеня 1995 г. № 7 «Аб павышэнні памеру мінімальнай заработнай платы і матэрыяльнай падтрымкі малазабяспечаных грамадзян» (Збор указаў Прэзідэнта і пастаноў Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь, 1995 г., № 1, арт.13).

6. Пастанова Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 24 студзеня 1995 г. № 45 «Аб устанаўленні надбавак да службовых акладаў за выслугу гадоў для асобных катэгорый спецыялістаў, занятых у сельскай гаспадарцы» (Збор указаў Прэзідэнта і пастаноў Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь, 1995 г., № 3, арт.55).

7. Пастанова Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 17 лютага 1995 г. № 94 «Аб устанаўленні надбавак да службовых акладаў за выслугу гадоў кіраўнікоў і спецыялістаў асобных устаноў і арганізацый, якія фінансуюцца з бюджэту» (Збор указаў Прэзідэнта і пастаноў Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь, 1995., № 6, арт.137).

8. Пункты 1, 2, 4, 5, 7, 8 Пастановы Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 30 снежня 1995 г. № 707 «Аб павышэнні памеру мінімальнай заработнай платы і ўзмацненні стымулявання працы» (Збор указаў Прэзідэнта і пастаноў Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь, 1995 г., № 36, арт.897).

9. Пастанова Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 8 студзеня 1996 г. № 14 «Аб распаўсюджванні дзеяння пункта 6 пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 30 чэрвеня 1994 г. № 481» (Збор указаў Прэзідэнта і пастаноў Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь, 1996 г., № 1, арт.23).

10. Пастанова Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 11 студзеня 1996 г. № 26 «Аб унясенні дапаўнення ў пастанову Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 30 снежня 1995 г. №707» (Збор указаў Прэзідэнта і пастаноў Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь, 1996 г.,№ 2, арт.41).

11. Пастанова Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 26 лютага 1996 г. № 141 «Аб устанаўленні надбавак да службовых акладаў за выслугу гадоў асноўным катэгорыям кіраўнікоў і спецыялістаў выратавальнай службы Беларускага рэспубліканскага таварыства выратавання на водах» (Збор указаў Прэзідэнта і пастаноў Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь, 1996 г., №7, арт. 180).

12. Пастанова Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 6 чэрвеня 1996 г. № 374 «Аб распаўсюджванні дзеяння пункта 3 пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 7 снежня 1993 г. № 826 і абзаца першага пункта 6 пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 30 чэрвеня 1994 г. № 481» (Збор указаў Прэзідэнта і пастаноў Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь, 1996 г., № 17, арт.414).

ПЫТАЛЬНІК

ЦІ МЕЎ РАЦЫЮ ЎРАЧ, АДМАЎЛЯЮЧЫ Ў ВЫДАЧЫ БАЛЬНІЧНАГА ЛІСТА

Паважаная «Звязда»! Здарылася так, што, прыехаўшы з Мінска (у мяне сталічная прапіска) у гарпасёлак Смілавічы Чэрвеньскага раёна да маці, я захварэла. Тэмпература ўзнялася да 39,8, мне было вельмі дрэнна. Звярнулася ў мясцовую бальніцу па дапамогу, дзе мне прапанавалі шпіталізацыю. Але ў бальніцы холадна, да таго ж лекі ўсё роўна трэба мець свае, таму я адмовілася: дома пад наглядам маці я была б у лепшым становішчы. Але бальнічны ліст мне не выпісалі, выдаўшы толькі пасля просьбаў даведку аб тым, што я захварэла. Ці меў рацыю галоўны ўрач, адмаўляючыся падпісаць бальнічны ліст, паколькі ўрач, што мяне аглядаў, гатовы быў яго выпісаць?

Тамара ГАРКАВЕНКА, г. Мінск.

Як паведамілі нам спачатку ў аддзеле медыцынскіх экспертыз Міністэрства аховы здароўя, а потым ва ўпраўленні аховы здароўя Мінскага аблвыканкома, фактычна галоўны ўрач Смілавіцкай бальніцы нічога не парушыў, адмаўляючыся даць бальнічны ліст хворай жанчыне. Неадкладная дапамога аказваецца нягледзячы на наяўнасць ці адсутнасць мясцовай прапіскі. Па словах спецыялістаў, для такіх выпадкаў заўсёды павінны быць лекі ў рэзервовым фондзе. Улічваючы цяжкі стан хворай, галоўны ўрач бальніцы справядліва прапанаваў жанчыне стацыянарнае лячэнне. Зазначым: у падобных выпадках адмова ад шпіталізацыі толькі для дзяцей не можа быць падставай для нявыдачы бальнічнага ліста (калі бацькі згодны пакінуць хворага дома). Разам з тым, галоўнаму ўрачу дазволена выдача бальнічных лістоў для іншагародніх, таму ўзнікшая праблема носіць хутчэй не ўрачэбны характар, а проста чалавечы. Жанчыне ў цяжкім стане, нават калі яна адмаўлялася ад шпіталізацыі, на падставе аналізаў і агляду можна было выдаць неабходную паперку.

ТАКІЯ ЛЬГОТЫ НАЛЕЖАЦЬ ТОЛЬКІ ЎДОВАМ ІНВАЛІДАЎ ВАЙНЫ

Адкажыце, калі ласка, ці маю я права на нейкія льготы як жонка памёршага ўдзельніка Вялікай Айчыннай вайны, інваліда?

З. ВАСІЛЕЎСКАЯ, г. Міёры.

— Так, маеце, — пацвярджае загадчыца аддзела сацыяльнай абароны Міёрскага райвыканкома М. Баніфатава. — Для жонак памёршых удзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны, якія з'яўляліся інвалідамі ў выніку агульнага захворвання, згодна з дзеючым заканадаўствам распаўсюджваюцца такія льготы. У прыватнасці, захоўваецца 50-працэнтная скідка па аплаце жылой плошчы і камунальных паслуг — згодна з пастановай Дзяржкампрацы ад 25.12.85 г. «Аб парадку прадастаўлення льгот некаторым грамадзянам». Дакументам, які пацвярджае права на льготы, з'яўляецца даведка аддзела сацыяльнай абароны. Праўда, гэтыя льготы сапраўдныя для тых удзельнікаў ВАВ, якія былі прызнаны інвалідамі і пры жыцці карысталіся імі.

Што датычыць надбаўкі да пенсіі, то, згодна з артыкулам 68 Закона «Аб пенсіённым забеспячэнні», даецца яна толькі тым жонкам, якія не ўступілі ў новы шлюб пасля смерці сваіх мужоў — інвалідаў вайны.

ДА ЎВАГІ «ПЛАТНЫХ» СТУДЭНТАЎ!

Паважаная рэдакцыя! Мой сын вучыцца ў БДУ на платнай аснове. Згодна з дамовай, за 1996/97 навучальны год мы заплацілі 9 млн. 216 тысяч беларускіх рублёў. Заплацілі 23 жніўня, а 26—27 жніўня ў газетах з'явіўся Указ Прэзідэнта аб тым, што плата за навучанне не павінна перавышаць 50 мінімальных заробкаў, што складае 5 мільёнаў. Растлумачце, калі ласка, які парадак вяртання грошай. У бухгалтэрыі сказалі, што нічога вяртаць не будуць, а дэкан сказаў, што чакаюць тлумачэнняў з Міністэрства адукацыі.

З павагай БОНДАР Т. В., г. п. Узда.

Начальнік Галоўнага ўпраўлення вышэйшай адукацыі пры Міністэрстве адукацыі РБ Дзмітрый Дамаянеўскі паведаміў нам, што літаральна нядаўна выйшаў новы Указ Прэзідэнта, паводле якога аплата за навучанне ў ВНУ будзе праводзіцца па фактычных затратах, гэта значыць у кожным ВНУ ўсталёўваецца свая сістэма падліку расходаў на «платных» студэнтаў і, адпаведна, свой кошт навучання. Па больш падрабязную інфармацыю звяртайцеся ў дэканат ВНУ, дзе, пэўна, ужо атрымалі патрэбную дакументацыю.

ЗНОЎ ПРІФ ПРЫМАЕ ЧЭКІ?

Паважаны «Пытальнік», адкажы, калі ласка, ці праўда, што Першы інвестыцыйны фонд зноў прымае прыватызацыйныя чэкі «Маёмасць» і ці можна яму верыць?

В. ПАПКОЎ, п/а Вішава, Бялыніцкі раён.

Паважаны Віктар Данілавіч, вось што на ваша пытанне нам паведаміла **начальнік упраўлення чэкавай прыватызацыі Міндзяржмаёмасці З. ШАЎЧЭНКА:**

— Па просьбе рэдакцыі газеты «Звязда» ваша пісьмо разгледжана нашым упраўленнем. У адпаведнасці з распараджэннем Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 291рп ад 30.09.96 г. адноўлена дзеянне ліцэнзій, выдадзеных Першаму рэспубліканскаму інвестыцыйнаму фонду (ПРІФу) на ажыццяўленне прафесіянальнай дзейнасці на рынку каштоўных папер і дзейнасці з імяннымі прыватызацыйнымі чэкамі «Маёмасць».

У сувязі з гэтым ён набыў права зноў функцыянаваць у якасці спецыялізаванага інвестыцыйнага фонду, які акумуліруе ІПЧ «Маёмасць».

Па ўсіх пытаннях далейшай дзейнасці фонду, у тым ліку і аб магчымасці і тэрмінах вяртання чэкаў, неабходна звяртацца ў дырэкцыю ПРІФа па адрасу: г. Мінск, вул. К. Маркса, 40, тэл. (0172) 22-30-95.

А вось верыць гэтаму фонду ці не, няхай вырашаюць самі ўладальнікі прыватызацыйных чэкаў.

ЦАЦКІ СТВАРАЮЦЬ ПРАБЛЕМЫ

Паважаная рэдакцыя «Звязды»!

Я працую выхавальніцай у дзіцячым садзіку ўжо шмат гадоў. У апошні час становішча з забеспячэннем дашкольных устаноў цацкамі значна пагоршылася. Цікава, чым гэта выклікана: у магазінах жа ад прадстаўленага там асартыменту цацак вочы разбягаюцца? Няўжо без дарагіх імпартных цацак сёння нельга абысціся? А можа такія «цацачныя» праблемы існуюць толькі ў нашым раёне?

Людміла К., г. Смаргонь.

Праблемы з забеспячэннем дашкольных устаноў цацкамі, на жаль, адным раёнам не абмяжоўваюцца. Як сведчаць вынікі сацыялагічнага даследавання, якое нейкі час таму праводзіў Беларускі цэнтр гульні і цацкі, 54 працэнты выхавацеляў лічаць забеспячэнне патрэбнымі цацкамі і гульнямі ў дзіцячых садзіках нізкім, нават адзначаюць, што маецца востры дэфіцыт асноўных відаў цацак.

Якасць цацак таксама вымушае жадаць лепшага. Так, з 300 апытаных бацькоў і 75 педагагічных работнікаў практычна кожны чацвёрты зусім не задаволены якасцю цацак, больш таго, многія гавораць аб няшчасных выпадках, звязаных з імі.

А вось месца вытворчасці цацак прынцыповай ролі пры іх выбары сёння не адыгрывае: толькі 28 працэнтаў апытаных аддаюць перавагу цацкам замежнай вытворчасці.

Адсутнасць жа ў дзіцячых установах новых цацак можа тлумачыцца толькі адным — нашай беднасцю. Але хіба з-за гэтага мы не збяднеем яшчэ больш?!

БЕЗ ГАСПАДАРА І ПАЛІВА КАЦЕЛЬНЯ НЕ АБАГРЭЕ...

Звяртаюся па просьбе жыхароў Паўднёвага гарадка. А нас цікавіць, ці будзе кацельня, што знаходзіцца тут, дзейнічаць нармальна ў новым ацяпляльным сезоне і калі яна нарэшце трапіць у рукі сапраўднага гаспадара?

В. СЯМАШКА, г. Брэст.

— Кацельня Паўднёвага гарадка, — паведаміў рэдакцыі І. Васількові, намеснік старшыні Брэсцкага гарвыканкома — дырэктар ВА ЖКГ, — 1 кастрычніка перададзена з балансу КЭЧ на баланс прадпрыемства гарадскога вытворчага аб'яднання жыллёва-камунальнай гаспадаркі.

Затрымка з перадачай выклікана тым, што на гэтай кацельні была поўнасцю выведзена са строю мазутная гаспадарка, а эксплуатаваць яе без рэзервовага паліва — мазуту — нельга. Акрамя таго, не было вырашана пытанне аб вызваленні ад падаткаабкладання пры бясплатнай перадачы асноўных фондаў.

Пасля таго, як Міністэрства абароны пералічыла на аднаўленне мазутнай гаспадаркі неабходныя сродкі і былі вырашаны пытанні па падатках, кацельня была прынята на баланс ГВА ЖКГ.

ІЛЬГОТЫ ЗА АПЛАТУ ЖЫЛЛЯ ВЕТЭРАНАМ УСЁ Ж АДНОЎЛЕНЫ

Паважаны «Пытальнік»! Адкажыце, калі ласка, на такое пытанне: 12 кастрычніка г. г. была публікацыя «Ільготы за аплату жылля ветэранам адноўлены», і ў ёй сказана, што аднаўляецца 50-працэнтная скідка пры аплаце за жыллёвую плошчу і камунальныя паслугі ветэранам вайны і працы. Гэтая льгота належыць і нашай сям'і, аднак у мясцовым прадпрыемстве жылкамунгаса нам сказалі, што ў іх пра льготы для ветэранаў працы ніякага пісьма няма. Шчыра прашу ўдакладніць гэтую сітуацыю!

З павагай ЯЦУШКЕВІЧ І. А., г. Ганцавічы.

Як паведамілі нам у Міністэрстве жыллёва-камунальнай гаспадаркі, ільготы пры аплаце за жыллёвую плошчу і камунальныя паслугі ў выглядзе 50 працэнтаў скідкі адноўлены 26 чэрвеня гэтага года. На мясцовыя прадпрыемствы адпаведныя лісты былі дасланы з затрымкай, прыкладна ў канцы верасня.

Паводле гэтай пастановы, права на скідку маюць непрацуючыя пенсіянеры — ветэраны працы і Узброеных Сіл, якія пражываюць асобна ад працаздольных членаў сям'і, а таксама інваліды І і ІІ групы і ліквідатары аварыі на ЧАЭС.

Адказы на пытанні чытачоў да «Пытальніка» падрыхтавалі Іван БРАЛКА, Надзея НІКАЛАЕВА, Сяргей РАСОЛЬКА, Яна САВІЦКАЯ.

БЕЛАРУСКАЯ ІНТЭЛІГЕНЦЫЯ НАПРЫКАНЦЫ СТАГОДДЗЯ

КАЛІ ДУША ПЕРАПОЎНЕНА ЛЮБОЎЮ

Кола мастака Анатоля Бараноўскага, з якога ён даволі часта вырываецца ў Космас

Вось, скажаце, знайшла сякеру пад лаўкай. Пісаць пра сталічнага мастака, заслужанага дзеяча мастацтваў рэспублікі, прафесара Беларускай акадэміі мастацтваў, любімага выкладчыка студэнтаў, маўляў, няцяжкая справа. Знешне яно як бы так і выглядае: перайшла вуліцу — і можаш пагутарыць з аўтарам пейзажаў, што кранулі душу. Але ўсё гэта было б надзвычай проста, калі б было так.

1

Анатоль Бараноўскі — карэнны мінчук. І гэта даволі рэдкая з'ява. Сучасная сталічная беларуская інтэлігенцыя — у значнай ступені прыехаўшыя з Віцебшчыны ці, скажам, з Гомельшчыны дзеці сялян, альбо занесеныя сюды па-ранейшаму эсэсэраўскаму размеркаванню на працу спецыялісты з Расіі, Малдовы ці яшчэ аднекуль. Анатоль Васільевіч — тутэйшы. На тым месцы, дзе цяпер раскінуўся Батанічны сад, была яго родная вёска Маляўшчына. У 1937 годзе яго ахрысцілі ў царкве Аляксандра Неўскага — гэта на Вайсковых могілках. Там жа пахавана яго бабуля. На Маскоўскіх могілках ляжыць дзед, на Кальварыйскіх — бацька.

Увесь род Бараноўскіх з гэтай зямлі. Тутэйшыя краявіды абудзілі ў душы хлопчыка і замілаванасць прыродай, і ўлюбёнасць у свой край. Як прыгадвае Анатоль Васільевіч, яго бабуля і маці далі яму разуменне прыгажосці. Бабуля, напрыклад, вязала карункі. Маці ж мела асаблівае, мастацкае ўспрыманне жыцця. «Бывала, на Вялікдзень, — кажа А. Бараноўскі, — яна падымала мяне са словамі: «Уставай, сынок, ідзі глядзі, як сонца купаецца...» Малаадукаваная жанчына як бы прымусіла свайго сына бачыць і заўважаць прыгажосць у будзённым: у палявых кветках, у сонцы, у возеры, у лесе.

Можа быць, іх выратаваннем з маці ў час вайны стала тое, што яны не зрушылі з гэтай зямлі — перажылі акупацыю ў Мінску. А многія родзічы, што пайшлі ратавацца на Усход, загінулі, прапалі без вестак.

Анатоль Васільевіч цяпер часта вяртаецца думкамі да гадоў свайго дзяцінства, калі ўспрыманне жыцця, лічыць ён, было надзвычай яркім, вострым, шчырым. «Прырода была маім першым настаўнікам. Я шырока адкрытымі вачыма глядзеў, як лета змяняла восень, як балота засынаў, быццам белай крупкай, першы снег... Мяне перапаўнялі пачуцці радасці, усхваляванасці. Тады я не ведаў, як распарадзіцца такімі пачуццямі, а цяпер ведаю, што менавіта замілаванасць, здзіўленне перад цудам і загадкай прыроды і ёсць мая сутнасць, мая мелодыя ў жывапісе». Гэтай сваёй сутнасцю, блізкасцю да прыроды Анатоль Бараноўскі падобны да славутага беларускага пейзажыста Вітольда Бялыніцкага-Бірулі.

Для ўражлівага хлопчыка, які тонка адчувае і разумее прыроду, а сябе — яе часткай, душэўнай траўмай было ўбачанае ім у час вайны — забітыя людзі, скалечаная зямля, разбураныя дамы... Перажыты ў тыя гады страх калі-нікалі вяртаецца да Анатоля Бараноўскага цяпер, і тады ён не можа заснуць, а дні ператвараюцца ў суцэльны кашмар.

Я ведаю мноства мастакоў, пісьменнікаў, якія, перажыўшы вайну, яе жахі, усе астатнія гады працягваюць апісваць, узгадваць у сваіх творах той ці іншы эпізод чалавечых пакут. У Анатоля Бараноўскага такіх карцін няма. На маё пытанне, чаму ён ніколі не пісаў вайну, адказаў:

— Страх, смерць ніколі мяне не натхнялі. Вечнае — жыццё і ўсё тое, што сцвярджае чалавечую годнасць.

2

Чытачу, я ведаю, заўсёды цікавыя «закручаныя» лёсы, жыцці з крутымі паваротамі, з прыгодамі і рознымі здарэннямі. І ў гэтым сэнсе знешне лёс Анатоля Бараноўскага, напэўна, малапрывабны. Хаця ён на самай справе поўны ўнутранага драматызму і супярэчнасцей. Праца душы — ціхая праца. Але яе вынікі для культуры і грамадства ў цэлым бываюць часта не ацэненыя па вартасці.

Каб мець магчымасць займацца любімай справай — пісаць карціны — Анатоль Бараноўскі, тады, у канцы 50-х гадоў, малады чалавек арганізуе ў Палацы культуры трактарнага завода мастацкую студыю. (Дарэчы, ён вядзе яе аж 14 гадоў.) Спачатку заканчвае мастацкае вучылішча, а потым Беларускую акадэмію мастацтваў, факультэт жывапісу. І тут яго запрашаюць на выкладчыцкую работу ў акадэмію, якую Анатоль Васільевіч сам толькі што скончыў. Трэба сказаць, што ў 60-х гадах такі малады выкладчык — гэта было нехарактэрнай з'явай. Але ў Анатоля Бараноўскага да таго часу быў ужо немалы вопыт педагагічнай работы ў студыі. Прынамсі, студыя, якой кіраваў Анатоль Бараноўскі, была адной з самых вядомых у горадзе.

Тут займаліся вядомыя цяпер жывапісцы — У. Тоўсцік, С. Шафрановіч, У. Сулкоўскі, А. Кузняцоў, М. Бушчык, А. Цыркуноў, А. Кузьміч і многія іншыя, хто такім чынам далучыўся да мастацтва. Усе яны лічаць, што ім пашчасціла сустрэць у сваім жыцці такога чалавека, асобу, як Анатоль Бараноўскі. Яго шчырасць, адкрытасць, улюбёнасць у мастацтва проста зачароўвалі падлеткаў. Калі заканчваліся заняткі ў студыі, выхаванцы не разыходзіліся, а пешкі ішлі з трактарнага да парка Чэлюскінцаў — праводзілі дамоў свайго настаўніка і ўсю дарогу размаўлялі з ім. Пра што? Пра сваё разуменне мастацтва, пра сваё прызначэнне на зямлі, пра вялікіх мастакоў.

Для Акадэміі мастацтваў Анатоль Бараноўскі, безумоўна, быў знаходкай. Гэта разумела кіраўніцтва. Гэта адчувалі студэнты. Між іншым, яму традыцыйна даручалі весці першы і другі курсы.

У мастакоў ёсць такі выраз: «паставіць вока, бачанне». Гэта ўсё роўна, сказаў мне Анатоль Васільевіч, што паставіць голас вакалісту. А на практыцы — вельмі складаны працэс навучання, індывідуальнай работы з кожным студэнтам, перадачы слухачам і свайго духоўнага вопыту, і вопыту папярэднікаў.

Анатоль БАРАНОЎСКІ.

— Я не магу нават сказаць дакладна, як гэта робіцца, — паспрабаваў растлумачыць мне сутнасць сваёй місіі ў выхаванні будучых мастакоў Анатоль Васільевіч, — 25 гадоў я вазіў сваіх студэнтаў на Мядзельскія азёры, дзе мы разам пісалі пейзажы. Я вучыў іх назіраць нашу беларускую прыроду, разумець яе, адчуваць. Мы, беларусы, не схільныя ўяўляць неба — абавязкова блакітным, а дрэва — зялёным. Стрыманы стан: непагадзі, хмарнасці, шэрасці — мяне, напрыклад, хвалюе больш, чым прыроднае буянства фарбаў, скажам, на Поўдні. Стрыманая гама, серабрыстая — вось такая ў колеры Беларусь.

За што любілі і любяць студэнты свайго выкладчыка? Як сказаў адзін з яго вучняў, мастак У. Тоўсцік, за тое, што той да самазабыцця любіць справу, якой займаецца. За тое, што выпакутаваў сваё разуменне жывапісу. «Анатоль Бараноўскі — жывапісец ад Бога, — лічыць У. Тоўсцік, — ён прайшоў праз свае прыхільнасці ад венецыянскай школы да сучаснага каларызму. І нарадзіў сваю ноту ў пейзажы. Пасля Цвіркі — ён пейзажыст вельмі значны. На яго палотнах Беларусь вечная і сённяшняя». Я дадала б, што па пейзажах Бараноўскага ў свеце могуць меркаваць і аб таямнічай беларускай душы, і аб беларускім характары.

Пейзаж.

3

Майстэрня мастака знаходзіцца зусім побач з акадэміяй, дзе ён выкладае. Ну літаральна пару крокаў. Таксама непадалёк і кватэра. І ўсё гэта так паблізу ад месца, дзе нарадзіўся... Ну проста нейкае замкнёнае кола, жартуючы, скардзіцца прафесар. Але мне здалося, што на самай справе такое кола — для яго выратавальнае. Замежныя выставы, сусветнае прызнанне — гэта асабліва не турбавала Бараноўскага. Кар'ера — таксама. Мітусня ў жыцці яго проста раздражняе. «Хіба я буду лепш пісаць, калі стану акадэмікам ці буду кіраваць нейкай установай? — задаў ён мне пытанне. І сам жа на яго адказаў: «Ні ў якім разе». Самае важнае для яго ў жыцці — гэта пісаць. Важныя для яго людзі — яго блізкія і выхаванцы, сябры. Напэўна, зыходзячы з гэтага і існуе тое кола жыцця Бараноўскага. Са свайго кола Анатоль Васільевіч выбіраецца толькі тады, калі адпраўляецца «на натуру». Тут ён таксама ў сваёй стыхіі. Бо прырода для яго — гэта ўвесь Космас, ад якога ён атрымлівае энергію.

Майстар любіць заставацца сам-насам з прыродай, з Сусветам. Тады, як ён кажа, можна нават размаўляць з прасторай, з паветрам, з дрэвамі, з хмарамі, з зямлёй. Менавіта ў час такіх блізкіх духоўных кантактаў з прыродай, поўнага зліцця з ёй і напісаны большасць карцін мастака.

Створаныя ў апошнія год-два работы Анатоль Васільевіч паказаў сёлета ў лістападзе на персанальнай выставе «Далягляды Бацькаўшчыны», што дэманстравалася ў выставачнай зале Акадэміі мастацтваў. Памятаю, я прыйшла туды пасля працы, стомленая, спустошаная бясконцымі размовамі па тэлефоне, вырашэннем нейкіх нязначных пытанняў, якія адрывалі ад галоўнай працы журналіста — пісаць артыкулы. Было тлумна, многа людзей прыйшло, каб пабачыць выставу...

Іх спадзяванні, ды і мае аказаліся недарэмнымі. А карціна «Заслаўе» і цяпер стаіць у вачах. Здаецца, сотні разоў бачаныя абрысы Свята-Праабражэнскай царквы, сотні разоў пісаны краявід, а як усё па-іншаму! Нават цёплае ласкавае паветра сонечнага летняга дня напісана! І аж дыхае гэтай цеплынёй з палатна. Ад энергіі, што зыходзіла з краявідаў Бараноўскага, знікала самота, стомленасць, усё ўраўнаважвалася ў душы, улагоджвалася, гарманізавалася. Там жа, на вернісажы, малады мастацтвазнаўца Надзея Кароткіна надрукавала ў анатацыі да выставы наступнае: «Развіваючы вялікую філасофію ў малым, мастак А. Бараноўскі даследуе вышэйшую прыроду святла. Святло — гэта Бог у разуменні майстра, які імкнецца да Творцы ў сваёй спробе спасцігнуць прыроду першага промня, напружання паветра перад навальніцай».

Сёння А. Бараноўскі — прызнаны майстар пейзажа. Цяжка паверыць, але гэта было не заўсёды так. За 40 гадоў актыўнай творчай працы ў мастацтве жывапісец А. Бараноўскі зведаў усякае — і зняважу, і неразуменне. Тыя, хто кіраваў у нас раней культурай і мастацтвам — партыйныя начальнікі — казалі так: пейзаж — нізкі жанр, апалітычны. З-за такіх ідэйных установак работы таленавітага, адметнага майстра, бывала, адхіляліся выстаўкомамі. Тлумачылі: не падыходзіць да гераічнай тэмы чарговай выставы.

Я схіляю галаву перад мудрасцю і мужнасцю Майстра, які застаўся верным свайму «нізкаму» жанру, свайму «я» ў мастацтве.

Час і абставіны звычайна накладаюць свой адбітак на асобу. Беларусы асабліва адчувальныя да знешніх фактараў уціску. Гістарычна абумоўлена іх некаторая духоўная пластычнасць, уменне выжываць, прыстасоўваючыся да самых неспрыяльных умоў. Бараноўскі, нягледзячы на сваю мяккасць і інтэлігентнасць, карэктнасць, аказаўся «цвёрдым арэшкам». Ён наадрэз адмовіўся ўступаць у камуністычную партыю. Гэта, безумоўна, ставіла яго ў пэўную пазіцыю ў адносінах да ўладаў, хаця ні ў якіх антысавецкіх дзеяннях і выказваннях той быў не заўважаны. Але раздражненне партыйнага кіраўніцтва з-за таго, што беспартыйны прафесар, загадчык кафедры вучыць моладзь — усё ж было. І гэта, напэўна, адбівалася на лёсе твораў Бараноўскага.

«Але час усё расставіў па сваіх месцах, — лічыць Анатоль Васільевіч. — Суровы сацыялістычны рэалізм разваліўся на дробныя кавалкі, калі з арэны знік «заказчык».

Аб чым зараз марыць творца, чым ён жыве?

— Адзінае, чаго я хацеў заўсёды, — кажа Анатоль Васільевіч, — абнаўляць сябе ў мастацтве, у пошуках катэгорый вечнага.

Некаторыя лічаць, што А. Бараноўскі — прыхільнік рэалістычнай манеры пісьма. Майстар вызначае сабе месца бліжэй да імпрэсіяністаў. «Бо ў мяне рэальнасць заўсёды прапушчана праз асабістае бачанне, мая рэальнасць вельмі індывідуалізаваная».

Вялікі працаўнік на ніве мастацтва, беларускай духоўнасці і сёння, як гэта ні горка, — не герой нашага дня, не той, каго лашчыць улада, і не той, каму пакланяецца публіка. Што датычыцца сучаснай публікі, то яна, на жаль, у большасці сваёй кепска падрыхтаваная да ўспрымання мастацтва, увогуле да неабходнасці кантактаў з творамі мастацтва. Але публіка ўсё ж ёсць, хаця кола яе вельмі абмежаванае — гэта якраз тая сталічная інтэлігенцыя, што мае адносіны да навукі і культуры. Але тыя, хто мае густ, сёння не маюць грошай. А тыя, што з грашамі, фактычна без густу. Калі такія «аматары мастацтва» з тугімі кашалькамі спрабуюць набываць карціны, то іх выбар не падае на творы Бараноўскага. Пейзажы Анатоля Васільевіча някідкія для чалавека з развітымі пачуццямі, а не для абывацеля. Вось і атрымліваецца зноў замкнёнае кола. Мастак піша творы як бы для сябе. Альбо дарыць іх сябрам, прыемным людзям.

Анатолю Васільевічу сёння падражаюць дзесяткі жывапісцаў, спрабуючы спасцігнуць яго таямніцу. Але сакрэт, аказваецца, просты.

— Маё мастацтва трымаецца на любові, — кажа майстар.

Таццяна АНТОНАВА.

Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ.

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 494

АБ НАЗНАЧЭННІ СУДДЗЯЎ СУДОЎ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Кіруючыся пунктам 10 артыкула 100 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, **пастанаўляю:**

НАЗНАЧЫЦЬ:

па Віцебскай вобласці

Бурду Васіля Міхайлавіча — суддзёй гаспадарчага суда Віцебскай вобласці

Гуг'ян Наталлю Іванаўну — суддзёй суда Першамайскага раёна г. Віцебска, вызваліўшы яе ад пасады суддзі суда Гарадоцкага раёна

па Гомельскай вобласці

Піскуна Леаніда Рыгоравіча — суддзёй суда Петрыкаўскага раёна

Цімашэнку Пятра Прохаравіча — суддзёй суда Жлобінскага раёна і г. Жлобіна

па Магілёўскай вобласці

Багуслаўскага Віктара Валяр'янавіча — старшынёй гаспадарчага суда Магілёўскай вобласці

Галаваченку Уладзіміра Міхайлавіча — намеснікам старшыні суда Ленінскага раёна г. Бабруйска, вызваліўшы яго ад пасады суддзі гэтага суда

Мальчука Уладзіміра Іванавіча — суддзёй суда Кастрычніцкага раёна г. Мінска.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

27 лістапада 1996 г., г. Мінск.

ПАМЯЦІ СЛАВУТАГА ВОЕНАЧАЛЬНІКА

Юбілей маршала Савецкага Саюза Георгія Канстанцінавіча Жукава — юбілей і для Беларусі.

Пра таленавітасць і геніяльнасць маршала Жукава і ішла размова на ваенна-навуковай канферэнцыі, якая днямі адбылася ў беларускай сталіцы і была прысвечана 100-годдзю з дня нараджэння Георгія Жукава. Асабліва шмат увагі ўдзельнікі канферэнцыі ўдзялілі аперацыі «Баграціён», з завяршэннем якой і была вызвалена Беларусь ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Яўген МІКУЛЬЧЫК, генерал-лейтэнант запасу.

ПАРАД БЕЛАРУСКАЙ ПРАДУКЦЫІ Ў МАСКВЕ

Каля пяцісот беларускіх прадпрыемстваў выказалі жаданне прыняць удзел у выстаўцы-кірмашы «СНД: інтэграцыя-96», якая адкрыецца ў Маскве 4 снежня. На працягу пяці дзён на стэндах экспазіцыі нашай краіны можна будзе пазнаёміцца з прадукцыяй больш як 40 галін прамысловасці Беларусі. Так, у экспазіцыі прадукцыю Беларускага металургічнага завода, магілёўскага вытворчага аб'яднання «Тэхалгарбыт», акцыянерных таварыстваў «Белшына», мінскіх заводаў падшыпнікавага, маторнага, [illegible], камбінатаў «Камвольны» ў Гродна і Светлагорскага і іншых вядомых беларускіх калектываў рэспублікі.

Міхаіл ЖУРАВОВІЧ, БЕЛТА.

ТРАГЕДЫЯ

ДАПАМАГЧЫ НЕ ПАСПЕЛІ

Трагічны выпадак адбыўся ў вёсцы Забалоцце Смалявіцкага раёна. У час расчысткі закінутага калодзежа загінуў вучань 11-га класа Смалявіцкай вячэрняй школы.

Калодзеж, якім не карысталіся больш за 10 гадоў, аказаўся з «пасткай». Калі юнак спусціўся на дно, адбылося імгненнае ўтварэнне газу. З-пад зямлі выйшаў [illegible] газ [illegible]. Хлопца выцягнулі, але прыцягнулі ўжо без [illegible]. Хлопцу не ўдалося выратаваць.

На месца здарэння прыбылі супрацоўнікі Галоўнага ўпраўлення ваенізаванай пажарнай службы МУС і рэспубліканскага выратавальнага атрада.

На працягу апошніх гадоў, пад дажджом, выратавальнікі, рызыкуючы жыццём, раскопвалі калодзеж, каб здабыць цела хлопца. Гэта ўдалося зрабіць толькі вечарам.

БЕЛТА.

ЗДАРЭННІ

ПАЯЗДЫ СПЫНІЛІСЯ НА 5 ГАДЗІН І 20 ХВІЛІН

У раёне паміж станцыямі Уша—Дубравы Маладзечанскага раёна 2 снежня па тэхнічных прычынах сышла з рэек 1 перакулілася цыстэрна з мазутам, якая рухалася ў саставе грузавога цягніка.

З няшчыльна закрытай ёмістасці на зямлю вылілася 300 кг мазуту, былі пашкоджаны і 10 метраў рэйкавага палатна. Аварыйна-выратавальная служба, якая хутка прыбыла, правяла аднаўленчыя работы, што дазволіла звесці ўрон ад аварыі да мінімуму. І ў той жа час затрымка ў руху паяздоў склала 5 гадзін і 20 хвілін.

Васіль НІКАЛАЕЎ.

БЕЛАРУСЬ І КІТАЙ НА НОВЫМ ЭТАПЕ СУПРАЦОЎНІЦТВА

Краіны Паўднёва-Усходняй Азіі з'яўляюцца найбольш перспектыўнымі рынкамі для перамяшчэння беларускіх тавараў і тэхналогій.

Аб гэтым паведаміў выконваючы абавязкі прэм'ер-міністра Сяргей Лінг напярэдадні свайго візіту ў Кітай. Тавараабарот паміж двума краінамі пакуль што невялікі. Аснову яго складаюць экспарт беларускіх калійных угнаенняў і сустрэчныя пастаўкі тавараў народнага спажывання, што забяспечвае невялікае, але станоўчае гандлёвае сальда на карысць Беларусі.

Першы візіт беларускай урадавай дэлегацыі ў Кітай, на думку Сяргея Лінга, павінен надаць двухбаковым адносінам новую якасць. А пачнецца ён з адкрыцця двух сумесных прадпрыемстваў па выпуску колавых цягачоў і вялікагрузных «БелАЗаў». Работа над гэтымі праектамі вядзецца ўжо даўно. Адкрыццё двух СП для нашых прамыслоўцаў — значны крок у прасоўванні на кітайскі рынак. Аднак, як вядома, такога класа аўтамабілі выпускаюць толькі дзве краіны — ЗША і Японія. Так што беларусам аб перамогах у канкурэнтнай барацьбе з «грандамі» сусветнага аўтамабілебудавання пакуль што рана.

У апошняе дзесяцігоддзе кітайская эканоміка развіваецца асабліва бурна. Палітыка дзяржавы ў гэтым пытанні прадугледжвае максімальную падтрымку прыватнай ініцыятывы.

Уладзіслаў ПЛАТУН, БЕЛТА.

У СВЕЦЕ

«САРКАФАГ» І НАВАКОЛЬНАЕ АСЯРОДДЗЕ

Уплыў аб'екта «Укрыццё» на навакольнае асяроддзе нязначны, але гэты аб'ект з'яўляецца патэнцыяльна небяспечным. Такія высновы вучоных і спецыялістаў міжгаліновага навукова-тэхнічнага цэнтра «Укрыццё» і «саркафага» ВА «Чарнобыльская АЭС» прагучалі на другой Міжнароднай навукова-тэхнічнай канферэнцыі, прысвечанай 10-м угодкам збудавання «саркафага».

Выкіды радыеактыўных газаў з саркафага за год складаюць амаль што 3 мілікюры праз сістэмы вентыляцыі і 1 мілікюры праз шчыліны ў будаўнічых канструкцыях, што значна менш за ўстаноўленыя абмежаванні для дзеючых атамных блокаў.

УНІАН—БелаПАН.

ПІРАЦКАЕ ВЫДАННЕ?

Зарабіць грошы і славу можна рознымі шляхамі. Можна сумленнай і настойлівай шматгадовай творчай працай, як гэта рабіла знакамітая польская паэтка Віслава Шымборска, чый талент адзначаны сёлета Нобелеўскай прэміяй. А можна і незаконна карыстаючыся гэтым талентам.

Як паведаміла польская прэса, менавіта такі выпадак адбыўся з нобелеўскай кнігай В. Шымборскай. Не паспелі яшчэ прыхільнікі таленту паэтэсы нацешыцца такім прыемным для іх рашэннем Нобелеўскага камітэту, як з'явілася чарговая прыемная навіна — адно з выдавецтваў аператыўна выпусціла томік вершаў Нобелеўскай лаўрэаткі. Аператыўна трапіў ён і ў кнігарні многіх польскіх гарадоў. І ўжо літаральна праз некалькі дзён у рэйтынгу найлепш прадаваемых кніг, які праводзіць газета «Жэчпаспаліта», заняў сёмае месца.

Але... Адвакат паэтэсы лічыць, што гэтае выданне... піратскае. Бо не захаваны ўсе ўмовы, якія абараняюць аўтарскае права В. Шымборскай. Выдавецтва аспрэчвае гэта. Як будзе на самай справе, пакажа час і вывучэнне ўсіх абставінаў здарэння.

Анатоль БАЯРСКІ.

АЛЯКСАНДР ЛЕБЕДЗЬ СТАВІЦЦА ДА ЗША ЯК ДА ПАТЭНЦЫЯЛЬНАГА ДОЎГАТЭРМІНОВАГА ПАРТНЁРА РАСІІ

У Амерыкана-расійскім бізнес-савеце выступіў з прамовай шчыры, самаўпэўнены і загадкавы генерал Аляксандр Лебедзь.

«Я бачу ў ЗША доўгатэрміновага стратэгічнага партнёра, — сказаў Лебедзь. — Толькі сумесная работа можа ўзняць узровень даверу. Расія і ЗША павінны быць сябрамі, і ніхто не будзе баяцца Расіі. Ёй будуць давяраць. З ёй будуць гандляваць».

Гаворачы пра НАТО, Лебедзь адзначыў, што гэтая арганізацыя «можа мець працяглую і цудоўную будучыню — пры ўмове змянення яе функцый». Лебедзь зноў паўтарыў сваё выказванне аб тым, што ў будучыні НАТО павінна сканцэнтравацца на вырашэнні такіх задач, як барацьба з тэрарызмам, наркабізнесам і арганізаванай злачыннасцю.

Па словах Лебедзя, асабіста ён «не ўпадае ў істэрыку з нагоды пашырэння НАТО на Усход».

Што датычыцца яго ўласнай палітычнай будучыні, Лебедзь сказаў, што хутка ён мае намер распачаць работу па «сур'ёзнаму партыйнаму будаўніцтву».

Што датычыцца фінансавання яго партыі, Лебедзь сказаў, што ён разлічвае на дапамогу тых 11 млн. чалавек, якія прагаласавалі за яго на прэзідэнцкіх выбарах летам гэтага года, а таксама на падтрымку «некаторых буйных банкіраў і бізнесменаў» і шэрага сваіх былых калег — ваенных. Па словах Лебедзя, многія з гэтай апошняй групы «хочуць удзельнічаць у стваральнай дзейнасці». Яны стаміліся ад грабяжоў, выбухаў і крадзяжоў людзей. «Гэта наша зямля, і на ёй жыць. Злачынцы будуць калаціцца».

Адказваючы на пытанне аб тым, як яму ўдалося дабіцца мірнага дагавора ў Чачні ў бытнасць яго сакратаром Савета бяспекі Расіі, Лебедзь сказаў, што ён «ішоў непратаптаным шляхам». «Я генерал паветрана-дэсантных войскаў, і мяне вучылі ісці туды, дзе мяне не чакаюць», — заявіў ён. «Мы знайшлі мноства кропак судакранання і за адзін тыдзень спынілі вайну, — сказаў ён. — Людзі даверыліся мне і сказалі «мір». Адказваючы на пытанне аб тым, што ён думае пра рух «Талібан» у Афганістане, Лебедзь сказаў, што «палітыка Расійскай Федэрацыі не змянілася». Пад сцягам «Талібана» «самыя чорныя злачынствы ўчыняюцца» ад імя ісламу. «Мая прапанова заключаецца ў наступным: давайце дапаможам (генералу) Дустуму і (Ахмед Шах) Масуду», — заявіў Лебедзь.

Адказваючы на пытанне аб МВФ і мільярдных доларавых пазыках, прадастаўленых Расіі за апошнія некалькі гадоў, Лебедзь сказаў: «Перш чым транжырыць вашы долары, трэба стварыць сістэму». Калі кіраўнік Бізнес-савета Роберт Страус, які быў амерыканскім паслом у момант распаду Савецкага Саюза, адзначыў, што, нягледзячы на шэраг памылак, «МВФ зрабіў даволі пахвальную работу», Лебедзь парыраваў гэта прымаўкай аб тым, што «на адны і тыя ж граблі два разы не наступаюць».

Рык МАРШАЛ, ЮСІА.

ІТАЛЬЯНСКІЯ ЎРАЧЫ ПЕРАСАДЗІЛІ КАСЦЯВЫ МОЗГ ДЗІЦЯЦІ ВА ЎЛОННІ МАЦІ

Як паведамляе брытанскі медыцынскі часопіс «Ланцэт», італьянскім урачам удалося перасадзіць касцявы мозг ненароджанаму дзіцяці. Урач Фульвіо Порта і яго калегі ў бальніцы Брэскі (Італія) зрабілі дзіцяці аперацыю яшчэ ва ўлонні маці. У малыша была спадчынная імунная слабасць, у выніку чаго ў крыві не хапала белых крывяных цельцаў. Гэтыя хворыя не могуць змагацца з хваробай і, як правіла, паміраюць. У такіх выпадках адзіная магчымасць выратаваць жыццё — перасадзіць касцявы мозг пасля нараджэння. Аднак вельмі часта рабіць такую аперацыю бывае позна.

Аб поспеху аперацыі сведчаць абследаванні дзіцяці, колькасць белых крывяных цельцаў якога сёння ў норме.

УНІАН—ДПА—БелаПАН.

ІНФАРМ-КАКТЭЙЛЬ

Улады брэтанскага гарадка Кімпер выдварылі са службовых памяшканняў мэрыі чатыры бюсты Марыяны, якая сімвалізуе Французскую Рэспубліку, для вырабу якіх пазіравала чвэрць стагоддзя назад Брыджыт Бардо. «Дэмакратыя не можа мець такі твар», — заявіў мэр-сацыяліст Кімпера. Брыджыт Бардо трапіла ў няміласць таму, што яна салідарызавалася з мэрам горада Тулон, які адмовіўся днямі ўшанаваць запрошанага на тулонскі кніжны кірмаш пісьменніка Марну Альтэра, польскага яўрэя па паходжанні. Бюсты Марыяны заменены новымі, зробленымі з Катрын Дэнёў. Вобраз Францыі замяняецца раз у дзесяць гадоў.

Асашыэйтэд Прэс.

Апытанне, праведзенае часопісам «Суомен кувалехці», паказала, што большасць фінаў лічаць падпісаны ў 1948 годзе Дагавор аб дружбе, супрацоўніцтве і ўзаемнай дапамозе паміж Фінляндыяй і СССР у вышэйшай ступені станоўчым у гісторыі іх краіны. Больш таго, дагавор з былым СССР быў, на іх думку, важнейшым для Фінляндыі, чым уступіўшае ў сілу ў 1995 годзе пагадненне аб членстве ў Еўрапейскім саюзе.

ІТАР-ТАСС.

Відаць, чэлябінец Г. вельмі спяшаўся выпіць вінца. Учапіўшыся зубамі ў пластмасавы бутэлечны корак, ён што ёсць сілы пацягнуў яго на сябе. Корак выскачыў, п'яніца ўздыхнуў... З дыхальных шляхоў корак «Букета Кубані» выцягнулі ўжо санітары морга.

«Труд».

ТЭАТРАЛЬНЫ РЭПАРТАЖ

СЯМЕЙНАЕ СВЯТА Ў ТЭАТРЫ ЮНАГА ГЛЕДАЧА

Звычайна пасля наведвання тэатра ў газетах друкуюцца рэцэнзіі. Рэпартаж — не той жанр. Але ж на гэты раз змена жанру здаецца апраўданай. І вось чаму. Ужо не першую суботу мінскі тэатр юнага гледача дае незвычайны спектакль. Ён называецца «Кошчын дом» і пастаўлены па аднайменнаму знакамітаму твору С. Маршака.

Для маленькіх гледачоў, якія разам з бацькамі ў мінулую суботу завіталі на пачатку дня ў тэатр, незвычайнае пачалося адразу пасля таго, як яны пераступілі парог будынка. Ля дзвярэй дзяцей сустракаў вясёлы клоун і дарыў кожнаму паветраны шарык. Клоун, відаць, у сваім глыбокім юнацтве быў прыхільнікам хіпі. Бо каб дзіця хутчэй адчула сябе вольна і ўтульна ў святочнай і шумнай атмасферы, якая панавала ў вестыбюлі, клоун на шарыку пісаў фламастэрам вялікімі літарамі імя хлопчыка ці дзяўчынкі і маляваў кветку — сімвал любові, добразычлівасці і гасціннасці. Яго ў 70-х гадах шырока выкарыстоўвалі хіпі. Так гэта ці не, але падобная цёплая сустрэча, было бачна, кранала сэрца дзяцей.

А далей пачыналася падарожжа па невядомай цікавай краіне. Літаральна праз некалькі крокаў яны траплялі на «Палянку-пагулянку», дзе можна было пагуляць у розныя гульні. Крыху далей у кутку пад назвай «Маляванка» чакалі стосы белай паперы і наборы фламастэраў. Тут дзеці не проста малявалі, а ўдзельнічалі ў конкурсе малюнкаў.

Амаль усюды дзяцей чакала нешта новае, хаця часам і добра вядомае іх бацькам сваім зместам. Напрыклад, на «Малой Камароўцы» «па смешных», як кажуць, цэнах прадаваліся пераважна мяккія цацкі, зробленыя рукамі дзяцей — удзельнікаў гурткоў «Умелыя рукі». А самыя прыгожыя цацкі былі прадстаўлены на невялікай выстаўцы. Непадалёку працаваў імправізаваны кіёск па продажы недарагіх фабрычных цацак. І на радасць дзецям бацькі ахвотна набывалі іх.

Крыху больш за гадзіну працягваўся гэты ці то карнавал, ці то ранішнік, ці то... Цяжка дакладна вызначыць адным словам сутнасць мерапрыемства. Яго аўтары называюць гэта сямейным святам у тэатры. Няхай будзе так. Галоўнае, што дзеці атрымалі вялікае задавальненне. І ў той момант, калі яны ўжо ўсё сгледзелі, пагулялі ва ўсе гульні, іх запрасілі ў тэатральную залу.

...Сам спектакль пакідае ўражанне спаткання з цікавым арыгінальным, своеасаблівым і, што важна, даходлівым для сваёй аўдыторыі сцэнічным прачытаннем казкі Маршака, да якой час ад часу карысна звяртацца і дзецям, і дарослым. Бо яна вучыць нас дабрыні, спагадлівасці, разуменню чужой бяды.

Стваральнікам спектакля ўдалося паказаць павучальную гісторыю на фоне маляўнічага і, я сказаў бы, яркага дзеяння. Безумоўна, прыдзірлівае вока прафесіянальнага крытыка знайшло б пэўныя хібы ў спектаклі. Але мне, як звычайнаму гледачу, вельмі спадабаліся рэжысура, акцёрская работа, пластычнае ўвасабленне персанажаў пад кіраўніцтвам Вячаслава Іназемцава, (яны адразу ж называліся ўслых дзецьмі), літаратурны пераклад паэта Рыгора Уласюка. Асабліва, улічваючы кантынгент тэатра, хочацца адзначыць зробленыя з густам яркія і прыгожыя касцюмы, якія падкрэслівалі характары герояў.

А ў антракце свята працягвалася. На станцыі «Музыкалкіна» пераможцы конкурсу малюнкаў атрымалі прызы. Галоўны дастаўся пяцігадовай Паліне Бабінай з Мінска. Хлопчыкі і дзяўчынкі, у якіх дзень наведвання тэатра супаў з днём нараджэння, атрымалі падарункі.

Пасля спектакля я сустрэўся з мастацкім кіраўніком тэатра Андрэем Андросікам. Ідэя праводзіць сямейныя святы, па яго словах, узнікла як рэакцыя на тое, што дзеці часта абдзеленыя ўвагай дарослых. І такія вось спектаклі ў атмасферы дзіцячага свята, дзе аднолькава было б цікава і маленькім, і іх бацькам, бабулям і дзядулям, тэатр вызначыў для сябе як галоўны накірунак.

Каб у тэатр ішлі не ў прымусовы культпаход, а як на свята, з жаданнем.

Напрыканцы хочацца зазначыць, што падобнае свята па сілах правесці (праўда, не на такім мастацкім узроўні акцёрскага выканання і рэжысуры) у кожным райцэнтры, пасёлку, дзе ёсць Дом культуры і дзе працуюць неабыякавыя да дзяцей людзі. А па вопыт і параду звяртайцеся ў Тэатр юнага гледача. Думаю, не адмовяць.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

ШАШКІ

КАНЦОЎКІ ЧЫТАЧА

Наш чытач Дзмітрый Колб з г. Ганцавічы даслаў чарговыя свае канцоўкі, прапануючы рашыць іх чытачам. Дзве з іх мы сёння друкуем.

№ 1. Белыя: b2, e7, f2, f4, g3, h2 (6). **Чорныя:** b4, b6, c5, d2, d4, d6, f8 (7). Выйгрыш.

№ 2. Белыя: b4, d2, e1, e3, g1, g5 (6). **Чорныя:** дамка c1, простыя b6, d8, f4, h6, h8 (6). Нічыя.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, РАШЭННІ

У эцюда Васіля Сокава з мінулага шашачнага выпуску прыгожае рашэнне:

1. gh4 hg7 2. hd8 dc3 3. da5 (прыгожыя манеўры белай дамкі) 3. ... gf6 (калі 3. ... cd4, то 4. a:e3 cb2 5. ac3х; калі 3. ... gh6 4. ad8 cd4 5. a:e3 cb2 6. dg5х) 4. ad8 fe5 5. dg5 cd4 6. a:e3 cb2 7. ed4 e:c3 8. gc1 ba1 9. cb2 cd2 10. e:c3.

НЕ ЎШЧАМЛЯЮЧЫ СУВЕРЭНІТЭТАЎ

29 лістапада ў Маскве быў падпісаны пратакол аб узаемадзеянні паміж Дзяржкамітэтам па друку Рэспублікі Беларусь, Інтэграцыйным камітэтам і Выканкомам Садружнасці Беларусі і Расіі. Гэта стала лагічным вынікам Дня беларускай прэсы ў выканаўчых органах Садружнасці «чатырох» і «дзвюх».

Восем месяцаў таму, 29 сакавіка, прэзідэнты Беларусі, Казахстана, Кіргізіі і Расіі падпісалі Дагавор аб паглыбленні інтэграцыі ў эканамічнай і гуманітарнай галінах. Наступным крокам стала стварэнне рабочых органаў гэтага аб'яднання —Міждзяржаўнага Савета, Інтэграцыйнага і Міжпарламенцкага камітэтаў. Крыху пазней, 2 красавіка, была створана Супольнасць Беларусі і Расіі. Аднак нягледзячы на тое, што ўжо адразу пасля свайго з'яўлення новыя інтэграцыйныя органы пачалі актыўна працаваць, беларуская грамадскасць мала ведае пра іх дзейнасць, тым больш — пра вынікі іх работы. Толькі з нагоды чарговай сустрэчы кіраўнікоў дзяржаў інфармацыя пра гэта з'яўляецца на старонках газет. Таму менавіта з мэтай ліквідацыі інфармацыйных «белых плям» і была арганізавана паездка групы беларускіх журналістаў з дзяржаўных сродкаў масавай інфармацыі ў Маскву.

Падчас знаходжання на Старой плошчы (менавіта тут размясціліся выканаўчыя органы інтэграцыйных утварэнняў) адбыліся сустрэчы з кіраўніком спраў Інтэграцыйнага камітэта Яўгенам Наважылавым, кіраўніком спраў Выканкома Садружнасці Беларусі і Расіі Уладзімірам Пакроўскім, іх супрацоўнікамі. Размова, зразумела, ішла пра актуальныя праблемы інтэграцыі як у межах «саюза чатырох», так і Беларусі і Расіі. Адразу ж трэба зазначыць, што апарат ніводнага органа канчаткова яшчэ не сфарміраваны. Напрыклад, у Інтэграцыйным камітэце, які ствараўся на парытэтных асновах чатырма дзяржавамі, з 60 супрацоўнікаў пакуль працуюць толькі 45. Вядома, адчувальных вынікаў іх дзейнасць яшчэ не паспела прынесці. Як адзначыў Я. Наважылаў, зараз ідзе руцінная, нябачная на першы погляд, работа, накіраваная на параўнанне заканадаўчых баз краін, выпрацоўку адзіных палажэнняў . Хаця ўжо ёсць і першыя дамоўленасці. Так, станоўчыя вынікі, у першую чаргу ў павелічэнні тавараабароту, дае пагадненне аб адзінай мытнай прасторы. Аднак пэўная частка дагавораў яшчэ не можа быць рэалізавана. Прычына гэтага вельмі простая — адсутнасць у заканадаўствах гэтых краін механізмаў для іх ажыццяўлення.

Часта дамоўленасці не даюць патрэбнага эфекту з-за таго, што нельга знайсці вінаватага ў прамаруджванні ці тармажэнні выканання рашэнняў. Пэўная частка дагавораў, прынятых Інтэграцыйным камітэтам, натыкаецца на элементарнае працідзеянне праціўнікаў інтэграцыі. Такім чынам, часта дзяржавы — удзельніцы «саюза чатырох» вырашаюць набалелыя пытанні на аснове двухбаковых пагадненняў. Напрыклад, толькі паміж Расіяй і Казахстанам падпісана 7 дагавораў, якія значна прасунулі развіццё расійска-казахстанскіх адносінаў.

Пра становішча спраў у Супольніцтве Беларусі і Расіі нашы суайчыннікі ведаюць больш. Яно і зразумела. Дзейнасць гэтага ўтварэння больш актывізаваная. Пасяджэнні Вышэйшага савета, выканкома, а таксама Міжпарламенцкага сходу адбываюцца значна часцей. Да таго ж яны з'яўляюцца куды больш выніковымі.

Не сакрэт, што прыкладам для дзейнасці «саюза чатырох» з'яўляецца пагадненне паміж Беларуссю і Расіяй. Некаторых актуальных праблем, якія спрабуюць зараз вырашыць эксперты «чацвёркі», ужо не існуе непасрэдна паміж Мінскам і Масквой. Больш таго, у Супольнасці даўно перайшлі ад заключэння так званых рамачных дамоўленасцей да вырашэння канкрэтных пытанняў, якія могуць некаму нават падацца вузкімі. Так, цэлы напрамак у дзейнасці аднаго з упраўленняў выканкома прысвечаны рэалізацыі праграмы «Дызель». Паводле яе, на аснове чатырох заводаў у Беларусі і Расіі плануецца стварыць новы грузавы аўтамабіль-цягач з еўрапейскімі паказчыкамі. Аднак для рэалізацыі гэтай задумы, якая, дарэчы, дасць дзяржавам каля мільёна дадатковых працоўных месцаў, не хапае не толькі сродкаў (гэта 3,8 млрд. расійскіх рублёў). Узнікаюць і прававыя пытанні. Напрыклад, як выйсці са становішча, калі беларускі МАЗ застаецца дзяржаўным прадпрыемствам, а той жа Яраслаўскі маторны — акцыянернае таварыства? У межах выканкома распрацоўваюцца і спецыяльныя праграмы, цікавасць да якіх у першую чаргу праяўляюць ваенныя ведамствы абедзвюх дзяржаў.

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

СКАНДАЛ

ПАКУЛЬ ВЕСЛЯРЫ «РАЗГРАБАЛІ» СПРЭЧКУ, ЦЯЖКААТЛЕТЫ «ПАДНЯЛІ» ЧАРНОБЫЛЬСКІ ФОНД

Нягледзячы на зіму, у наш пакой, г. зн. у рэдакцыю, працягваюць залятаць скандальныя «мухі» ад прадстаўнікоў спартыўнай грамадскасці.

Першымі былі гераіні летняй Алімпіяды — спартсменкі зборнай Беларусі па акадэмічнаму веславанню, якія заваявалі ў Атланце бронзавы («васьмёркай») і залаты (у «адзіночцы») медалі. Адразу ж пасля вяртання з Алімпіяды яны выказалі сваю нездаволенасць галоўным трэнерам каманды Уладзімірам Сінельшчыкавым, аб чым, дарэчы, наша газета пісала. Выказваліся многія, заўвагі былі слушныя, аднак... На нядаўнім пасяджэнні выканкома Федэрацыі акадэмічнага веславання было вырашана зноў назначыць на пасаду старшага трэнера па двухлопасцеваму вяслу ў жанчын таго самага Сінельшчыкава, і Міністэрства спорту і турызму рашэнне зацвердзіла. Такі ход дзяўчаты з алімпійскай «васьмёркі» сустрэлі па-мужчынску — шэсць чалавек з васьмярых адмовіліся трэніравацца і выступаць пад кіраўніцтвам вышэйназванай асобы. Наколькі вядома, у спартыўным міністэрстве пакуль што вырашана не раздзімаць полымя і даць крыху астыць і спартсменкам, і трэнеру. Зрэшты, як там будзе далей, ніхто не бярэцца прадказаць.

Горш беларускай Федэрацыі цяжкай атлетыкі, якую апошнім часам, бы тую грушу, трасе гаспадарчы суд Савецкага раёна г. Мінска. Справа ў тым, што нашы цяжкаатлеты пазычалі ў адным з чарнобыльскіх фондаў 20 тысяч долараў на зборы ў Балгарыю. Узяць узялі, а вось аддаць пакуль ніяк не атрымліваецца. І калі 5 тысяч сяк-так наскрэблі, то астатніх «зялёных» на гарызонце пакуль не бачна. Рахунак штангістаў закрыты, а іх генеральны сакратар Лявонцій Ганчарэнка з'ехаў працаваць у Аргенціну.

Па словах намесніка міністра спорту і турызму Уладзіміра Грыгарава, іх ведамства не будзе мець ніякіх спраў з федэрацыяй, пакуль тая не разбярэцца са сваімі пазыкамі.

Вядома таксама, што суд хацеў налажыць арышт на маёмасць, аднак гэтага не дазволіў зрабіць статус «грамадскай арганізацыі» федэрацыі. Між тым, калі зараз цяжкаатлеты і заробяць якую капейку, яна адразу ж пойдзе на пагашэнне пазыкі. Як кажуць, грошы — паняцце філасофскае. Калі яны ёсць — дык іх чамусьці адразу ж і няма.

Алесь СІВЫ.

ГАНДБОЛ

ШАНЦ З'ЯВІЎСЯ І АДРАЗУ ЗНІК

У мінулыя выхадныя ў шасці еўрапейскіх групах па гандболу прайшлі заключныя адборачныя матчы да чэмпіянату свету-97.

Беларусы, якія выступалі ў групе № 3, праводзілі пратакольную сустрэчу з камандай Чэхіі ў Пльзене, якая ўжо нічога не вырашала, паколькі пераможцы тут вызначыліся датэрмінова. Імі сталі нашы сапернікі. Насуперак усім меркаванням падначаленыя Спартака Мірановіча выйгралі 24:21 і займелі мікраскапічны шанц на паездку ў Японію. Па ўмовах адборачнага цыкла лепшая другая каманда з усіх груп таксама атрымлівала пуцёўку ў Кумамота.

Аднак яна дасталася камандзе Літвы, якая ў групе № 2 разам з камандай Венгрыі набрала 10 ачкоў. Венгры па лепшых дадатковых паказчыках занялі першае месца. Яшчэ адным прэтэндэнтам на пуцёўку сярод другіх каманд была зборная Германіі з чацвёртай адборачнай групы. Апошняя перамога над славакамі дала магчымасць набраць немцам 9 ачкоў. Праўда, іх змагла на ачко абысці зборная Партугаліі.

У групе № 3, адначасова з матчам Чэхія — Беларусь, прайшла сустрэча каманд Галандыі і Ізраіля. Апошнія, дарэчы, былі «гасцямі» ў сябе дома. Напярэдадні яны абыгралі сапернікаў з лікам 23::21. Цяпер жа лік быў больш унушальным — 19:25.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

КРЫТЫЧНЫЯ ДНІ І ГАДЗІНЫ СНЕЖНЯ 1996 Г.

2,	панядзелак	(10.00—11.00)
5,	чацвер	(10.00—12.00)
11,	серада	(7.00—8.00)
15,	нядзеля	(9.00—10.00)
20,	пятніца	(11.00—12.00)
23,	панядзелак	(19.00—21.00)
27,	пятніца	(7.00—8.00)

Паводле даных доктара медыцынскіх навук В. ХАСНУЛІНА.

«АиФ «Здоровье».

СЁННЯ

СОНЦА

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск –	8.09	15.51	7.42
Віцебск –	8.06	15.34	7.28
Магілёў –	7.58	15.41	7.43
Гомель –	7.48	15.45	7.57
Гродна –	8.23	16.08	7.45
Брэст –	8.15	16.16	8.01

МЕСЯЦ

Апошняя квадра, 3 снежня

ІМЯНІНЫ

Пр. Аляксандра.
К. Яна, Барбары.

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы захаваецца воблачнае надвор'е, на ўсходзе ападкі, у асобных раёнах туман, па захаду на асобных участках дарогі галалёдзіца. Тэмпература паветра ў Брэсце, Гродне — 0—мінус 2, Мінску — каля нуля, Віцебску, Магілёве — 2—4, Гомелі — 3—5 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак пераважна без ападкаў, месцамі на дарогах галалёдзіца. Тэмпература ўначы — 2—7 градусаў марозу, удзень — мінус 3—плюс 2.

ПА ВАШАЙ ПРОСЬБЕ

ПРАВІЛЫ ДАРОЖНАГА РУХУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ. АСНОЎНЫЯ ЗМЯНЕННІ І ДАПАЎНЕННІ

(Працяг. Пачатак у №№ 266, 270, 271, 273, 275, 278)

21. БУКСІРОЎКА МЕХАНІЧНЫХ ТРАНСПАРТНЫХ СРОДКАЎ

21.5. Буксіроўка забараняецца:

транспартных сродкаў, **у якіх не дзейнічае тармазная сістэма***, калі іх фактычная маса складае больш за палову фактычнай масы транспартнага сродку, што іх буксіруе. Пры меншай фактычнай масе такіх транспартных сродкаў буксіроўка іх дапускаецца толькі на цвёрдым счапленні ці метадам частковай пагрузкі;

на аўтамагістралях**;

механічнымі транспартнымі сродкамі з прычэпамі (паўпрычэпамі).

22. ВУЧЭБНАЯ ЯЗДА

22.3. Той, хто абучае, павінен мець пры сабе дакумент на права абучэння ваджэнню **транспартных сродкаў гэтай катэгорыі** ці вадзіцельскі стаж больш за 3 гады (пры абучэнні ў індывідуальным парадку), а таксама пасведчанне на права кіравання **транспартным сродкам адпаведнай катэгорыі**.

23. ПЕРАВОЗКА ЛЮДЗЕЙ

23.2. Перавозка людзей у кузаве грузавога аўтамабіля з бартавой платформай ці з кузавам-фургонам дазваляецца, калі гэты аўтамабіль абсталяваны ў адпаведнасці з пунктам 27.10 Правілаў. Скорасць руху пры гэтым не павінна перавышаць 60 км/гадз. **Перавозка дзяцей у кузаве грузавога аўтамабіля з бартавой платформай і кузаве-фургоне не дапускаецца**.

23.3. Колькасць перавозімых людзей у кузаве грузавога аўтамабіля, **а таксама ў кузаве-фургоне** не павінна перавышаць колькасці абсталяваных для сядзення месцаў.

23.7. *(уведзены)* Вадзіцель абавязаны ажыццяўляць пасадку і высадку пасажыраў толькі пасля поўнага спынення транспартнага сродку, а пачынаць рух толькі з зачыненымі дзвярамі і не адчыняць іх да поўнага спынення.

23.8. Забараняецца перавозіць людзей:

па-за кабінай аўтамабіля (акрамя выпадкаў перавозкі людзей у кузаве грузавога аўтамабіля з бартавой платформай ці ў кузаве-фургоне), трактара, іншых самаходных машын, на грузавым прычэпе (паўпрычэпе, у прычэпе-дачы), у кузаве грузавога матацыкла **і па-за прадугледжанымі канструкцыяй матацыкла месцамі для сядзення**;

звыш колькасці, прадугледжанай тэхнічнай характарыстыкай транспартнага сродку, не лічачы дзяцей да 12-гадовага ўзросту. **Пры гэтым фактычная маса транспартнага сродку не павінна перавышаць велічыні дазволенай максімальнай масы, устаноўленай прадпрыемствам-вытворцам**.

24. ПЕРАВОЗКА ГРУЗАЎ

24.2 *(уведзены)* Перад пачаткам і ў час руху вадзіцель абавязаны кантраляваць размяшчэнне, мацаванне і стан грузу, каб пазбегнуць яго падзення, стварэння перашкод для руху.

Калі стан і размяшчэнне грузу не адпавядаюць устаноўленым патрабаванням, вадзіцель абавязаны прыняць меры да ліквідацыі парушэнняў пералічаных правілаў перавозкі альбо спыніць далейшы рух.

24.5. **У адпаведнасці са спецыяльнымі правіламі** адбываецца таксама рух цяжкавагавага транспартнага сродку і транспартнага сродку, габарытныя памеры якога з грузам ці без грузу перавышаюць хоць бы адзін з наступным паказчыкаў: па вышыні — 4 м ад паверхні дарогі, па шырыні — 2,5 м **(2,6 м — для спецыяльнага рэфрыжэратарнага транспартнага сродку, аўтамабіляў-лесавозаў «МАЗ-509А» і «МАЗ-54341» — 2, 2,63 м — для аўтамабіля «КрАЗ»); па даўжыні — 20 м** для аўтапоезда з прычэпам (паўпрычэпам), а таксама калі груз выступае за заднюю кропку габарыту транспартнага сродку больш чым на 2 м.

24.6. *(уведзены)* Перавозка небяспечных грузаў і выкарыстанай для іх перавозкі неачышчанай тары адбываецца ў адпаведнасці са спецыяльнымі правіламі.

25. РУХ ВЕЛАСІПЕДЫСТАЎ

25.3. Пры руху па дарогах у цёмны час сутак і ва ўмовах недастатковай бачнасці **на веласіпедзе павінны быць уключаны: спераду — фара белага колеру, ззаду — ліхтар чырвонага колеру**.

26. ПАТРАБАВАННІ ДА РУХУ ГУЖАВЫХ ПАВОЗАК І ПРАГОНУ ЖЫВЁЛЫ.

26.1 Пры руху па дарогах у цёмны час сутак і ва ўмовах недастатковай бачнасці на гужавой павозцы (санях) спераду павінен быць уключаны ліхтар белага колеру, ззаду — ліхтар чырвонага колеру.

26.3. Вадзіцель гужавой павозкі (саней) пры выездзе з другараднай дарогі на галоўную **ў цёмны час сутак** і ў месцах з абмежаваным аглядам абавязаны весці жывёлу за аброць;

26.5. Паганятым жывёлы забараняецца:

пасвіць жывёлу на аўтамабільных дарогах агульнага карыстання *(Арт. 14 «Закона Рэспублікі Беларусь аб аўтамабільных дарогах»)*, а таксама пераганяць іх праз дарогу ў неўстаноўленых і неабсталяваных месцах і ў цёмны час сутак.

27. АСНОЎНЫЯ ПАЛАЖЭННІ ПА ДОПУСКУ ТРАНСПАРТНЫХ СРОДКАЎ ДА ЭКСПЛУАТАЦЫІ, ІХ ТЭХНІЧНЫ СТАН І АБСТАЛЯВАННЕ

27.1. Тэхнічны стан, абсталяванне і прызначэнне транспартных сродкаў, якія ўдзельнічаюць у дарожным руху, у частцы, якая датычыцца бяспекі дарожнага руху і аховы навакольнага асяроддзя, павінны адпавядаць патрабаванням адпаведных стандартаў, правілаў тэхнічнай эксплуатацыі, інструкцый прадпрыемстваў-вытворцаў, рэгістрацыйных дакументаў і іншай нарматыўна-тэхнічнай дакументацыі.

27.7. *(уведзены)* Забараняецца эксплуатацыя транспартных сродкаў:

з антырадарнымі прыборамі;

пераабсталяваных або абсталяваных праблісккваючымі маячкамі, спецыяльнымі гукавымі сігналамі без узгаднення з Дзяржаўтаінспекцыяй, а таксама без умацаваных ва ўстаноўленых месцах рэгістрацыйных знакаў;

якія маюць скрытыя, падробленыя нумары вузлоў і агрэгатаў ці рэгістрацыйныя знакі.

Забараняецца эксплуатацыя аўтамабіляў, якія разлічаны на левабаковы рух і маюць руль з правага боку, акрамя тых, што былі зарэгістраваны ў Рэспубліцы Беларусь да ўвядзення Правілаў, ці належаць часова прыбыўшым у Беларусь грамадзянам іншых дзяржаў.

27.9. На механічных транспартных сродках (акрамя трамваяў і тралейбусаў), прычэпах і паўпрычэпах у прадугледжаных для гэтага месцах павінны быць устаноўлены рэгістрацыйныя знакі, **што адпавядаюць стандартам**.

Лічбы і літары рэгістрацыйных знакаў павінны быць паўтораны на задняй сценцы кузава грузавога аўтамабіля, прычэпа (акрамя прычэпа да легкавога аўтамабіля і матацыкла), а таксама аўтобуса *(выключана «акрамя асабліва малых»)*. Пры гэтым вышыня лічбаў павінна складаць не менш як 300 мм, шырыня — не менш як 120 мм, таўшчыня штрыха — 30 мм, памер літар — 2/3 ад памеру лічбаў.

27.10. Грузавы аўтамабіль з бартавой платформай **і кузавам-фургонам**, які выкарыстоўваецца для перавозкі людзей, павінен быць абсталяваны сядзеннямі, замацаванымі на вышыні **0,3—0,5 м ад падлогі і не менш як 0,3 м ад верхняга краю борта**. Сядзенні, размешчаныя ўздоўж задняга і бакавога борта, павінны мець трывалыя спінкі.

27.11. *(уведзены)* Механічны транспартны сродак, які выкарыстоўваецца для абучэння ваджэнню і належыць вучэбнай арганізацыі, павінен быць абсталяваны дадатковымі педалямі прывода счаплення і тормаза, люстэркам задняга віду для таго, хто абучаецца, а таксама абазначаны двухбаковым апазнавальным знакам «Вучэбны транспартны сродак» на даху аўтамабіля.

27.15. *(уведзены)* Транспартны сродак, які перавозіць небяспечныя грузы, павінен абазначацца ў адпаведнасці з патрабаваннямі міжнароднага пагаднення аб дарожнай перавозцы небяспечных грузаў (ДАПНГ).

27.16. *(уведзены)* Цяжкавагавыя і буйнагабарытныя транспартныя сродкі абазначаюцца ў адпаведнасці з патрабаваннямі інструкцыі па іх пропуску па аўтамабільных дарогах і вуліцах.

27.17. Папераджальныя прыстасаванні для абазначэння гібкіх сувязных звёнаў пры буксіроўцы механічных транспартных сродкаў павінны выконвацца ў выглядзе флажкоў **ці шчыткоў памерам 200х200 мм з нанесенымі на іх па дыяганалі чырвонымі і белымі палосамі, якія мяняюцца па чарзе, шырынёй 50 мм са святловяртальнай паверхняй. На гібкім сувязным звяне павінны быць устаноўлены не менш чым па два папераджальныя прыстасаванні**.

27.18. *(уведзены)* Канструкцыя цвёрдага буксіруючага прыстасавання павінна адпавядаць патрабаванням ДАСТ 25907-89.

27.19. *(уведзены)* Распазнавальны знак транспартнага сродку Рэспублікі Беларусь уяўляе сабой эліпс белага колеру з чорным беражком і нанесенымі на яго сярэдзіне лацінскімі літарамі BY, які размяшчаецца на задняй частцы транспартнага сродку справа па ходу руху.

Памеры распазнавальнага знака прыведзены ў РСТ Беларусі 914-92.

28. АБАВЯЗКІ СЛУЖБОВЫХ АСОБ АЎТАТРАНСПАРТНЫХ І ІНШЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ ПА ЗАБЕСПЯЧЭННЮ БЯСПЕКІ ДАРОЖНАГА РУХУ

28.7. Ва ўстаноўленым парадку ўзгадняюцца:

праекты арганізацыі дарожнага руху, абсталяванне дарог тэхнічнымі сродкамі арганізацыі руху;

праекты будаўніцтва, рэканструкцыі і рамонту дарог, дарожных збудаванняў;

устаноўка ў непасрэднай блізкасці ад дарог кіёскаў, транспарантаў, плакатаў, рэкламных шчытоў і да т. п., **якія пагаршаюць бачнасць ці ўскладняюць рух пешаходаў**;

маршруты руху **і размяшчэнне пунктаў прыпынку** маршрутных транспартных сродкаў;

правядзенне на дарогах масавых, спартыўных і іншых мерапрыемстваў;

канструкцыя і пераабсталяванне транспартных сродкаў, устаноўка на іх спецыяльных светлавых і гукавых сігналаў;

праезд цяжкавагавых, буйнагабарытных транспартных сродкаў, а таксама транспартных сродкаў, якія перавозяць небяспечныя грузы;

рух аўтапаяздоў агульнай даўжынёй больш за 20 м ці аўтапаяздоў з двума і больш прычэпамі;

праграмы падрыхтоўкі спецыялістаў па бяспецы дарожнага руху, інструктараў па ваджэнню і вадзіцеляў;

пералік дарог, на якіх дазваляецца вучэбная язда;

правядзенне розных работ на дарозе, **якія ствараюць перашкоду руху транспартных сродкаў ці пешаходаў**.

(Працяг будзе.)

Сядзіба

Выпуск № 341 *Рубрыку вядзе Мікалай ЧАХОЎСКІ*

Брашуры для агароднікаў

Межы продажу выпускаў брашурак для сялян і дачнікаў пашырыліся. Акрамя Мінска, дзе продаж наладжаны ў магазінах «Сельгасхімія» (Чырвоназорная, 8) і «Сельгаскніга» (праспект Скарыны), наша выданне ёсць у магазіне «Сельгасхімія» Гомеля, раённых паштовых аддзяленнях Слуцка, Барысава, Оршы, Полацка, Лепеля, Наваполацка, Глыбокага, Шаркоўшчыны, Смалявічаў. Пытайце ў паштальёнаў, завітайце ў аддзяленні сувязі. Кошт аднаго экземпляра самы танны — 3000 рублёў.

Можна заказаць выданні ў рэдакцыі. Але іх цана ўзрастае на столькі, колькі каштуе перасылка — 4000 рублёў адзін экземпляр, 3500 руб. — два і больш экземпляраў. У нас ёсць наступныя брашуры: № 15 (угнаенні, нітраты, насенняводства); № 16 (усё пра сяўбу і расаду); № 17 (як атрымаць тону памідораў і 500 кг бульбы з соткі, а яшчэ высокія ўраджаі перцаў, баклажанаў, фізалісу, патысону); № 18 (агарод па-замежнаму ЗША, Англія, Чэхія); № 19 (усё пра сад — пасадкі, угнаенні, абрэзка, прышчэпкі і г. д.); № 20 (шкоднікі і хваробы саду і агарода); № 21 (кветкі ля дома, здабыткі ўмельцаў).

З любога паштовага аддзялення ці з разліковага рахунку газеты «Звязда» вышлеце перавод з указаннем нумароў брашурак. Разліковы рахунак газеты: 3012210270016 код 739 у АКБ «Белбізнесбанк» г. Мінск. Адрас: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, «Звязда». Разборліва ўкажыце зваротны адрас з індэксам, прозвішча, імя і імя па бацьку. Як толькі прыйдзе перавод, адрасу ж высылаецца бандэроль.

Якія запасы?

Звычайна ў студзені самыя розныя крамы прадаюць насенне новага ўраджаю. Гэта сартавы матэрыял, які атрымаў «дабро» па ўсіх параметрах праверак і аналізаў. Яго можна смела сеяць на сваіх прысядзібных участках.

А як быць з запасамі? Яны ж ёсць у кожнай сям'і. Калі насенне праляжала год, то ніякіх недарэчнасцей не павінна быць. Большасць культур захоўвае сваю ўсходжасць два і больш гадоў. Толькі самыя маленькія зярняткі (тытуню, напрыклад, ці маку) могуць сапсавацца.

Таму кожнаму агародніку неабходна праверыць прыпасы. Паўтараем: толькі тыя, што праляжалі больш як два гады. Адбіраем па дзесяць асобін кожнай культуры, замочваем, пасля кладзём у анучцы на цёплым месцы (тэмпература да 20—25 градусаў). Увесь час сочым, каб анучкі былі вільготнымі, а насенне не падсыхала. Праз чатыры—шэсць дзён (можа і крыху пазней) асобіны дадуць карэньчыкі. Падлічым іх. Гэта і будзе прымітыўны працэнт усходжасці. Калі ён больш за 50 працэнтаў (наклюнулася больш за палову зярнятак), лічым, што прыпасы варта выкарыстаць, меншы паказчык — думаем пра набыццё новых.

Такі неабходны фосфар

У брашурах, якія выдала газета «Звязда», сцвярджаецца, што нормы ўнясення суперфасфату вельмі шырокія — ад 2,5 да 9 кг на адну сотку. Дозы арганікі — ад 300 да 600 кілаграмаў.

Вядома, такія паказчыкі сярэднія. Яны найбольш залежаць ад ступені акультуранасці глебы. Гэта значыць сістэматычнага ўнясення ўгнаенняў. Калі арганіка і мінералка ўносіліся штогод і поле, як кажуць у вёсках, тлустае, — нормы мінімальныя. Новыя ж участкі неабходна запраўляць поўнай мерай. Аддача будзе ў тым жа сезоне, але найбольшая — праз год.

Суперфасфат лічыцца асновай ураджаю. Без яго і плод не плод, і зерне не зерне — дробныя, худзенькія. Мала зярнятак у коласе ці ў стручках. Дрэнная каранёвая сістэма, бо менавіта дастатковая доза фосфарных садзейнічае развіццю магутнай сеткі каранёў. Апошнія, бы магутныя помпы, падаюць вільгаць з элементамі сілкавання ў саму расліну. У дарослым стане расліны, забяспечаныя фосфарам, раней уступаюць у пладанашэнне, аддача ад іх роўная і вельмі стабільная.

Вось па гэтай прычыне і раім нашым чытачам уносіць элементы фосфарнай групы (гной, кампост, попел, просты і двайны суперфасфат, амафос, нітраамафоска і інш.) у поўнай меры. Вядома, забеспячэнне азотам і каліем таксама добрае. Бо толькі дапаўняючы адзін аднаго гэта тройца можа тварыць цуды.

Заўважым яшчэ, што суперфасфат, які ўтрымліваецца ў туках, можа пераходзіць у непажаданую, так званую звязаную, форму. Гэта калі глеба не правапнавана. Правіла тут такое: кіслотнасць нейтральная — і фосфар утварае так званыя фасфаты кальцыю, якія раствараюцца нават слабымі кіслотамі і даступныя для раслін. У кіслым асяроддзі (ph 5,5 і ніжэй) наш «прадукт» вельмі хутка пераходзіць у так званы двухзаменны фасфат. Гэта вядзе да таго, што фасфаты захоўваюцца ў глебе працяглы час і амаль недаступныя для раслін. Такая з'ява — ганьба для агародніка і садавода. Усё ўнесенае ў глебу павінна даваць аддачу.

Часцей за ўсё ў продажы бываюць просты і двайны суперфасфат. Яны ў гранулах. Але бываюць і ў парашкападобнай форме. Раствараюцца ў вадзе добра, утвараючы асадак. Гэта так званыя спадарожныя элементы. Сярод іх неабходная раслінам сера. Працэнтны састаў чыстага рэчыва — у межах адпаведна 20 і 46 працэнтаў. Гэта нізкі паказчык. Амафос неяк выдзяляецца на гэтым фоне. У ім амаль палова і нават больш чыстага фосфару. Розныя іншыя складаныя злучэнні (агародная сумесь, нітрафоскі) утрымліваюць ад 9 да 16 працэнтаў фосфару. Іх уносіць лепш, бо тры асноўныя элементы: азот, фосфар і калій збалансаваны.

Цяпер звернемся да арганікі. У кнізе для механізатара былога СССР даецца такая раскладка. Больш фосфару ў конскім гноі (0,28 працэнта ад агульнай масы), буйной рагатай жывёлы і авечак (0,25), свіней (0,23). Але чэмпіёны тут — птушыны памёт — ад 1,5 да 2 працэнтаў! Фекальная сумесь туалетаў — 0,26 працэнта. Усю арганіку лепш закладваць у кампосты з травянымі адходамі, пілавіннем, торфам і г.д. Пад уздзеяннем мікраарганізмаў і павышанай тэмпературы маса фосфару расце як на дражджах — да 0,4 працэнта. І што самае каштоўнае — усе элементы сілкавання знаходзяцца ў вельмі даступнай форме. Расліны гэта любяць і адзячаць двайнымі ўраджаямі.

Ніколі не позна

Яблыні і грушы рыхтуюцца «заснуць» на ўсю доўгую зіму. Вядома, іх можна не чапаць, пакінуць у тым стане, у якім засталі іх халады. Але да паловы снежня ў нас даволі часта бываюць пацяпленні. Ды і прагноз прадказвае плюсавое надвор'е на першы месяц зімы. Тэмпература будзе павышацца да 2—5 градусаў цяпла. Гэта абавязкова трэба выкарыстаць.

Спецыяльнай драцянай шчоткай ды вострым нажом здыміце адмерлую кару. Папярэдне, вядома, пасцяліце вакол ствала плёнку ці моцную паперу. У розных схованках на ствале знайшлі прытулак шкоднікі ці іх кладкі. Знятую кару разам з «ворагамі» і зялёнай цвіллю спаліць. А ствалы, якія памаладзелі ад нашай работы, пабяліць. Лепш выкарыстаць вапну, якая пагашана. На 20-літровую пасудзіну трэба 2 кг вапны, да 20 г меднага купарвасу і па кілаграму каравяку і гліны.

Такая пабелка будзе засцерагаць ствол ад уздзеяння сонечных промняў зімою і вясною, адпужваць мышэй. Дастанецца і шкоднікам, якіх не змаглі зняць са ствала драцянкай і нажом. Самі дрэвы будуць бы нявесты — белыя, маўклівыя, прыгожыя. Вядома, работы весці ў сухое надвор'е. Не перашкода і слабы мароз ці нулявая тэмпература. Важна, каб сам раствор быў крыху цёплы.

Перапіска з чытачамі

Валерыю ВАШКЕВІЧУ, г. Мінск

Самая шматлікая і самая шкодная група круглых чарвякоў — нематоды. У асноўным яны жывуць у глебе.

Самі па сабе гэтыя круглыя паразіты не вельмі шкодныя. «Акупантамі» трэба лічыць іх лічынкі. Ранняй вясной яны (лічынкі) залазяць у карані бульбы і п'юць пажыўныя рэчывы. Хады не зарастаюць, забеспячэнне сцябла і лісця элементамі сілкавання ніякаватае. Лісточкі драбнеюць, нікнуць долу. Сцябліна становіцца бы дрэва. Такія хворыя расліны з каранямі і зямлёю лепш выкапаць і спаліць.

Добрая агратэхніка — найлепшая гарантыя ў барацьбе з небяспечным шкоднікам. Дапамагаюць севазвароты, ранняя сяўба, вапнаванне глебы. Ёсць даволі ўстойлівыя да нематодаў сарты. Ранні сорт бульбы «прыгожы-2», напрыклад. Некаму ўдавалася знішчыць нематоды кіпнем. Але работа гэта вельмі складаная.

Карысна сеяць раяніраваныя сарты раслін.

Нематоды вельмі жывучыя. У сваіх цыстах могуць захоўвацца і дзесяць гадоў, чакаючы зручнага моманту. І вось пасадзілі бульбу. Карані, асвойваючы прастору глебы ля клубняў, выдзяляюць спецыфічны пах. Гэты пах зыходзіць і ад самой бульбіны. Сістэма разведкі цысты ловіць гэтыя пахі. Спрацоўвае механізм выпуску шкоднікаў. Армія ідзе ў наступ. Не ўсе дасягнуць каранёў, многія загінуць. Але тыя, што ўчэпяцца, знішчаць у іх усё жывое. Страты бываюць большымі, чым ад каларадскіх жукоў.

Асаблівасць цысты раскрывацца на пах выкарысталі даследчыкі. На полі, дзе неўзабаве будзе расці бульба, закопвалі бульбяныя лупіны, маладыя карэньчыкі, нават сапсаваныя клубні. Цыста хутка «вылічвала» здабычу, выпускала сваіх шкоднікаў. Але чалавек забіраў прынаду назад. Нематоды-чарвякі дасягалі патрэбнага месца, але харчу не знаходзілі і гінулі.

36,6°

ДЫЯБЕТ І ПРАДУКТЫ ХАРЧАВАННЯ

	Рэкамендуемыя прадукты	Прадукты, якія трэба ўжываць умерана	Ежа, не рэкамендуемая для ўжывання
Мучное	Хлеб з вотруб'ем, макаронныя вырабы, сухары, аўсяная каша, рыс		Булачкі са слаёнага цеста
Агародніна салаты, садавіна	Уся свежая і замарожаная агародніна, часткова бабовыя: фасоля, сачавіца, малады гарох, салодкая кукуруза. Адварная бульба, бульба «ў мундзірах», уся свежая і сушаная садавіна, кансерваваная садавіна без цукру	Смажаная бульба, бульбяныя чыпсы, прыгатаваныя на алеі	Смажаная бульба, агародніна або рыс, прыгатаваныя на тлушчы, хрумсткая бульба, чыпсы, салёная кансерваваная агародніна
Прыправы	Перац, травы, гарчыца, спецыі	Салатныя прыправы з нізкім утрыманнем тлушчу	Вяршкі, маянэз, дадатковае падсольванне ежы
Супы	Рыбны, агароднінны		Тлусты суп, суп са смятанай
Малочныя прадукты	Абястлушчанае малако, ёгурт з вельмі нізкім утрыманнем цукру, сыры з нізкім утрыманнем тлушчу (да 17 прац.), нятлусты тварог, брынза	Паўтлустае малако, ёгурт з нізкім утрыманнем тлушчу, два яйкі на тыдзень, сыры з нізкім утрыманнем тлушчу (да 30 прац.)	Цэльнае малако, тлустыя сыры, згушчанае малако, тлусты ёгурт, вяршкі
Рыба	Любыя сарты белай і тлустай рыбы (адварaная, смажаная, вэнджаная) без скуры	Рыба, смажаная на алеі	Ікра, вугор, рыба, прыгатаваная на тлушчы
Дары мора	Мідыі, вустрыцы, амары	Крыветкі, кальмары	
Мяса	Індычка, курыца (без скуры), цяляціна, дзічына	Посная ялавічына, вяндліна, цялячая або курыная каўбаса, печань 2 разы на месяц	Качка, гусь, пірагі з мясам, салямі, паштэт, бекон, каўбасы, сасіскі, тлустае мяса, скурка хатняй птушкі
Тлушчы		Ненасычаны алей: аліўкавы, кукурузны, сланечнікавы; маргарыны на аснове гэтага алею, асабліва масла паніжанай тлустасці	Масла, свіное сала, тлушч, здор
Дэсерты	Фруктовы салат	Жэле, прыгатаванае на нятлустым малаку, безэ	Марожанае, соусы, прыгатаваныя з масла, пудынг
Выпечка		Кандытарскія вырабы, бісквіты, прыгатаваныя на ненасычаных маргарынах і маслах	Пірожныя, пірагі, прысмакі, бісквіты
Прысмакі		Марцыпан, усходнія прысмакі, халва, нуга, карамель	Шакалад, ірыс, памадка, батончыкі з какосавым арэхам
Арэхі		Грэцкія, фундук, арахіс, міндаль, каштан, фісташкі	Какос, салёныя арэхі
Напоі	Чай, растваральны або адфільтраваная кава, мінеральная вада, нізкакаларыйныя прахаладжальныя напоі	Алкаголь, нізкакаларыйныя шакаладныя напоі	Шакаладныя напоі, гатаваная кава, кава па-ірландску

«АиФ-Здоровье».

ФОТАФАКТ

Якімі толькі прафесіямі не валодаюць нашы жанчыны — і вадзіцелі, і міліцыянеры, і касманаўты... А вось у Наталлі Міхайлаўны Булелік прафесія незвычайная. Яна і педагог, і псіхіятр, і дрэсіроўшчыца, і філосаф, і... — яна кінолаг Магілёўскага абласнога савета БТПР. Прычым адзіная жанчына ў рэспубліцы, якая мае званне эксперта нацыянальнай катэгорыі па ўсіх пародах сабак. І званне сваё яна апраўдвае. За рэкамендацыяй і парадай да яе едуць не толькі з іншых абласцей Беларусі, але і з Аўстрыі, Польшчы, Расіі і з краін Балтыі.

Уладзімір ФЯДОТАЎ.

На здымку: Наталля БУЛЕЛІК са сваёй любіміцай Басяй.

ВІНШАВАННІ

Віншуем дарагую матулю і жонку Ірыну Аляксандраўну ЛАЗУК з днём нараджэння. Жадаем поспехаў ва ўсіх справах, моцнага здароўя, весялосці і доўгіх шчаслівых гадоў жыцця.

Муж і дочкі Марына і Тоня.

Сардэчна віншуем маці, цешчу, бабулю і прабабулю Ганну Ільінічну АНІСЕНКА (г. Мазыр) з 83 угодкамі з дня нараджэння. Здароўя і доўгіх гадоў радаснага жыцця ўсе мы жадаем.

Дачка Тамара, зяць Арсень, унучкі Наташа, Валя, Алена, унук Ігар і праўнук Жэнька.

Віншуем дарагога мужа і татачку Аляксандра Фёдаравіча КАЎША з днём нараджэння!
«Пусть спутником тебе всегда будет удача,
Судьба пусть создает тебе уют,
Пусть жизнь твоя становится богаче,
И все печали в прошлое уйдут».

Твае Галіна, Аліна і Волечка.

ТЭЛЕБАЧАННЕ, 4 снежня

Беларускае тэлебачанне

9.00 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 8-ы клас. В. Дунін-Марцінкевіч. «Ідылія».
9.30 «Раскажыце казку, доктар». Мультфільмы.
10.10 «Трапічная спёка».
11.10 Тэлевізійны АРТ-клуб. Тэлебенефіс Алены Казанцавай.
11.50—12.50 Відзьма-нявідзьма.
15.00 Навіны.
15.10 «Тры бананы». Мультфільм.
15.25 Студыя «Акно». «Тэлек-шоу».
15.40 «Памежжа». Перадача з Гродна.
16.00 «Усе мы родам з дзяцінства». Урачыстае адкрыццё III Рэспубліканскага тэлефестывалю юных талентаў.
17.30 Крэда. Дзяржаўныя і недзяржаўныя прадпрыемствы ў эканоміцы Беларусі.
17.50 Шматгалоссе. Гісторыя, культура, быт народаў Беларусі.
18.20 Музычны антракт.
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 «Музычная абойма». Беларускі хіт-парад.
19.05 Супергол.
19.35 «Трапічная спёка».
20.35 «Хто гэта?» Тэлегульня.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Аўта-парк.
22.15 «Кузіна Анхеліка». Маст. фільм (Іспанія).
0.05 Навіны.
0.20 Каралеўскае паляванне.

ГРТ

11.00 Навіны (з сурдаперакладам).
11.10 Кантакт — дзелавое супрацоўніцтва краін Садружнасці».
11.55 «Гардэмарыны, наперад!» 2-я серыя.
13.10 «Давай дружыць». Мультфільм.
13.15 «Брэйн рынг».
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 «Касмічныя выратавальнікі лейтэнанта «Марша».
14.45 Кактус і К.
14.55 До-мі-соль.
15.10 Покліч джунгляў.
15.40 «Карын і яе сабака».
16.05 «Тэт-а-тэт».
16.30 «Вакол свету». Па старонках перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Угадай мелодыю».
19.00 «Тэма».
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Прагрaма перадач.
20.45 Смехапанарама. Вядучы — Я. Петрасян.
21.20 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. «Грасхопер» (Швейцарыя) — «Аякс» (Галандыя). Трансляцыя са Швейцарыі.
23.20 Навіны.
23.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Агляд 7 матчаў.
0.50 Прэс-экспрэс.
1.10 Праграма перадач.

«Расія»

10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
9.50, 23.25 Тавары — поштай.
8.55 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
10.20—11.30 «Авадзень». Маст. фільм 1-я серыя.
16.20 Блак-нот.

16.35 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.05 Тэлечасопіс «Здароўе».
17.15 Астралогія кахання. Ане Вескі.
17.45 Ваша права.
18.10 Клуб губернатараў.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара».
20.35 Эміль Брагінскі ў праграме «Аншлаг».
21.05 Надвор'е.
21.15 Баскетбол. ЦСКА—«Стэфаноль» (Італія).
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50 Хто на што здатны.
0.05--0.30 «Другое дыханне».

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 «Гісторыя кахання». Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.25 Парады садаводам.
13.45 «Мышкі-малышкі». Мультфільм.
14.10 «Забойны аддзел». Серыял.
15.00 «Цікаўнае сланяня». Мультфільм (Венгрыя).
15.10, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
15.25 «Асабістая справа». С. Бяляеў.
16.05. Г. Берліёз. «Рамео і Юлія». Сімфанічная паэма.
16.50 Тэатральная правінцыя?..
17.15 «Галандыя будуе «Батавію». Дак. фільм.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Гісторыя кахання». Серыял.
20.10 Барбара Хендрыкс у Санкт-Пецярбургу.
21.00 «Забойны аддзел». Серыял.
22.05 Спартыўны агляд.
22.15 Падзея.
22.30 «Дварцовыя тайны». 6-я серыя.
22.55—23.50 Адкрыты Кубак Еўропы па таэквандо. Кубак Пятра Вялікага.

НТБ

9.00 Маст. фільм «Сакрэты жанатага мужчыны» (ЗША).
10.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Расійскія універсітэты
13.15 Вялікая «Часінка».
15.30 Дыстанцыя 60.
16.30 «Блакітнае дрэва». Маст. фільм (Італія—Аргенціна).
17.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Маст. фільм «Узброены Рым» (Італія).
20.40 Рускі альбом. Група «Свінцовы туман».
21.35 Гадзіна серыяла. «За мяжой магчымага» (ЗША).
22.30 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Кафэ «Абломаў».

8-ы канал

18.00 Мультфільм «Палёт драконаў».
18.30 Маст. фільм «Прынцэса мафіі».
20.00 Свет меркаванняў ці меркаванне пра свет.
20.15 Маст. фільм «Залатое цяля». 1-я серыя.
21.45 Паліскоп.
22.00 Маст. фільм «Бурная рака».
23.55 Без каментарыя.

РАДЫЁ, 4 снежня

Апошнія паведамленні: **9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.00, 22.00, 23.50.**

9.00 — «Сёння ў газетах». **9.15** — «Па родным краі». На сувязі — Брэст. **9.30** — «Я зямлю Купалы люблю». Нататкі пісьменніка П. Гарэцкага. **10.05** — «Маладзёжнае радыё прапануе...» **10.35** — «Для тых, хто дома». **11.35** — працяг інфармацыйна-аналітычнай праграмы «Прамень». **13.10** — «У абедзенны перапынак». **14.00** — «Марым, слухаем, усміхаемся». **15.10** — музычны канал. Сустрэчы, інтэрв'ю, успаміны. **16.05—18.00** — Радыё «Карусель» — дзецям і падлеткам». **16.05** — «Прэзумпцыя». Маральна-прававая праграма па праблемах дзяцей і падлеткаў. **16.45** — «Партрэт у музычным інтэр'еры». Знаёмім з юнымі музыкантамі. **17.15** — для малышоў. А. Дудараў. «Пушысцік». Інсцэніраваная казка. **17.00** — «Зялёная хваля. Азбука юнага пешахода». **18.00—18.40** — перадачы абласных тэлерадыёаб'яднанняў. **18.00—19.00** — «Поступ часу». Вячэрняя праграма радыёстанцыі «Сталіца». **19.00** — «Пост-фактум-радыё». **19.50** — вячэрняя казка. **20.00** — «Нам добра з вамі». **22.10** — «Маладзёжнае радыё прапануе...» **0.02—1.00** — начны канал. Канцэрт арганіста Г. Каўзера (Германія) у канцэртнай зале Сафійскага сабора Полацка.

КРЫМІНАЛ

«ЗРОБІМ З ЦЯБЕ ШАШЛЫК»

Мінчанін Дзмітрый Лявонцьеў, як і многія яго аднагодкі, хацеў мець шмат грошай. У яго былі прыяцелі сярод камерсантаў. І вось праз свайго знаёмага Аляксандра Кавалеўскага, дырэктара ТАА «Брыянт», ён пазнаёміўся з Канстанцінам Бушуевым, які працаваў у ТАА «Карцыя», Дзмітрыем Радкевічам — вадзіцелем ТАА «Форэстэкс» і Уладзімірам Дабравольскім — слесарам канцэрна «Вомашбуд і партнёр». Пры знаёмстве «тройца» прадставілася камерсантамі-пачаткоўцамі. Не ведаў Дзмітрый Лявонцьеў, што ў навапечаных знаёмых, Бушуева і Дабравольскага, за плячыма засталіся непагашаныя судзімасці.

Неўзабаве Лявонцьеву ад новых знаёмых стала вядома, што ў Мінску, у ТАА «Эскапада», можна набыць па выгаднай цане імпартную радыёапаратуру і з не меншай выгадай рэалізаваць яе ў Санкт-Пецярбургу. Здзелка абяцала нядрэнны барыш. Аднак аднаго звяна ў ланцугу «грошы—тавар» у ТАА «Брыянт» не хапала. Чаго менавіта, здагадацца няцяжка — вядома ж, грошай. Камерцыйныя банкі, куды звярнуўся па крэдыт «свой чалавек», патрабавалі дакументы, якія гарантуюць яго вяртанне, а такіх гарантаў для ТАА «Брыянт» у Мінску не знайшлося.

«Дапамога» прыйшла ў асобе Канстанціна Бушуева, які паведаміў Лявонцьеву і Кавалеўскаму, што ў яго ёсць знаёмыя ўплывовыя асобы з Санкт-Пецярбурга, якія могуць паручыцца за ТАА «Брыянт» і прадаставіць гарантыйныя дакументы аднаго з банкаў Расіі для атрымання крэдыту ў Мінску.

Праз некалькі дзён Бушуеў пазнаёміў Лявонцьева з жыхарамі Санкт-Пецярбурга Канстанцінам Захаравым і Ігарам Андрэевым, а таксама двума хлопцамі — Маратам і Косцем. Апошняга Бушуеў і расійскія камерсанты чамусьці называлі не па імені, а па мянушцы — «Кот», але гэтай акалічнасці Д. Лявонцьеў не надаў значэння.

Прадстаўнікі з берагоў Нявы пачалі дзейнічаць. Лявонцьеву было прапанавана выехаць з імі ў Санкт-Пецярбург для абмеркавання абставін магчымага атрымання крэдыту і падрыхтоўкі неабходных гарантыйных дакументаў.

Неўзабаве Лявонцьеў разам з Захаравым і Андрэевым адправіўся ў Санкт-Пецярбург. Там Дзмітрый сустракаўся з дырэктарам нейкай камерцыйнай фірмы Мікалаем Таболкіным, які яму паведаміў, што гарантам для ТАА «Брыянт» можа выступіць філіял Ашчадбанка Расіі ў Санкт-Пецярбургу. Для атрымання крэдыту ТАА «Брыянт» будуць выдадзены неабходныя гарантыйныя пісьмы і іншыя дакументы. Была агаворана і сума мяркуемага крэдыту — 150.000 долараў ЗША.

Пасля прыезду ў Мінск Лявонцьеў паведаміў радасную вестку Кавалеўскаму: маўляў, гарантам яго фірмы выступае не хто-небудзь, а сам Ашчадбанк Расіі, таму ніякай цяганіны ў афармленні і атрыманні крэдыту быць не павінна. Сапраўднасць прадстаўленых у Санкт-Пецярбургу гарантыйнага пісьма і іншых дакументаў у абодвух прадпрымальнікаў сумненняў не выклікала. Тут жа была складзена схема маючай адбыцца здзелкі і размеркавання прыбытку. На крэдытныя грошы набываецца радыёапаратура ў ТАА «Эскапада», потым яна рэалізоўваецца ў Санкт-Пецярбургу па выгадных цэнах. Праз знаёмых К. Бушуева — К. Захарава і І. Андрэева атрымліваюць выручаныя ад рэалізацыі грошы, якімі неабходна кампенсаваць крэдыт і працэнтныя стаўкі. Атрыманы прыбытак меркавалася раздзяліць на тры часткі: паміж Д. Лявонцьевым і А. Кавалеўскім — з аднаго боку, прадстаўнікамі з Санкт-Пецярбурга — з другога, і Бушуевым, Радкевічам, Дабравольскім, а таксама Маратам і Канстанцінам па мянушцы «Кот» — з трэцяга.

Раздзяліўшы зараней шкуру яшчэ не забітага фінансавага мядзведзя, першы бок і не падазраваў, што так званы трэці бок выручаныя ад рэалізацыі радыёапаратуры грашовыя сродкі ні з кім дзяліць не збіраецца і назаўсёды забудзе дарогу ў той банк Мінска, які выдасць ім крэдыт.

Неўзабаве пакет дакументаў, неабходных для атрымання крэдыту, быў дастаўлены з Пецярбурга ў Мінск і ўручаны Лявонцьеву. Да гэтага часу А. Кавалеўскі, адчуўшы нешта нядобрае ў дзейнасці расійскіх і беларускіх «калег», палічыў за лепшае зусім адмовіцца ад удзелу ў маючай адбыцца камерцыйнай здзелцы. Ён пакінуў пасаду дырэктара ТАА «Брыянт», спаслаўшыся на сямейныя абставіны. Кіраванне фірмай па прапанове Бушуева перайшло да нейкага К. Фёдарава, у якога не было пашпарта, а асоба пацвярджалася толькі даведкай аб яго страце. І вось Лявонцьеў з атрыманымі з Санкт-Пецярбурга неабходнымі дакументамі і гарантыйнымі пісьмамі звярнуўся ў Беларускі народны банк для атрымання кансультацыі па магчымаму крэдыту. Там, уважліва вывучыўшы прадстаўленыя дакументы і зразумеўшы механізм мяркуемай здзелкі, у прадастаўленні крэдыту адмовілі, спаслаўшыся на адсутнасць фінансавай магчымасці. Адначасова Лявонцьеву, як «свайму чалавеку», далі зразумець, чым могуць скончыцца для яго падобныя здзелкі. А таму, сустрэўшыся з Бушуевым, Лявонцьеў паведаміў яму пра сваю адмову ў далейшым аказанні садзейнічання па атрыманню крэдыту для ТАА «Брыянт» і камерцыйнай здзелцы па набыццю радыёапаратуры.

Аднак такі паварот справы не спадабаўся прайдзісветам. Аднойчы, калі Лявонцьеў пад'ехаў да дома па вул. Каржанеўскага, дзе жылі яго бацькі, там яго ўжо чакалі на аўтамашынах «Мерседэс-Бенц» і «Аўдзі-100» Бушуеў і «братва». Прад'явіўшы Лявонцьеву прэтэнзіі з нагоды таго, што ён ад іх хаваецца і не хоча аказаць ім садзейнічанне ў атрыманні крэдыту, Бушуеў прымусіў таго сесці ў машыну. Аўтамабільны картэж накіраваўся ў гаражны кааператыў «Агароднік», размешчаны каля вёскі В. Сціклева Мінскага раёна. Яны спыніліся каля гаража № 244. Пасадзіўшы Лявонцьева ў крэсла, Бушуеў, Радкевіч і Дабравольскі пачалі патрабаваць ад яго выканання раней узятых абавязацельстваў па аказанню садзейнічання ў атрыманні крэдыту, а ў выпадку адмовы — кампенсаваць маральны ўрон Бушуеву і яго кампаньёнам, а таксама расійскім «калегам», якія быццам бы панеслі фінансавыя затраты па прадастаўленню дакументаў для атрымання крэдыту. Крымінальны іск, па іх разліках, — 37.000 долараў ЗША. Ну, а каб Лявонцьеў усё ўспрыняў не як жарт, пачалі збіваць яго: білі рукамі, нагамі, а потым гумавым малатком і металічнай лінейкай. «Калі адмовішся, то зробім з цябе шашлык», — паабяцалі рэкецiры. Бушуеў узяў электрычны фен з моцным цеплавым эфектам, які выкарыстоўваецца для сушкі фарбавальнага пакрыцця машын, уключыў яго ў сетку і прадэманстраваў на целе Лявонцьева, што яго чакае. Знаходзячыся ў безвыходнай для сябе сітуацыі, Лявонцьеў вымушаны быў згадзіцца з вымагальнікамі па аказанню далейшага садзейнічання ў атрыманні крэдыту.

Новы дырэктар ТАА «Брыянт» К. Фёдараў тут жа падаў заяву ў размешчаны ў Мінску Маскоўскі філіял Масбізнесбанка аб выдачы ТАА «Брыянт» крэдыту на суму 633.625.000 рублёў, а таксама перадаў пакет дакументаў ТАА «Брыянт», у якім знаходзіліся гарантыйныя пісьмы і іншыя дакументы Ашчадбанка Расіі ў Пецярбургу, атрыманыя ад Радкевіча.

Служба эканамічнай бяспекі Масбізнесбанка, праверыўшы надзейнасць мяркуемага крэдытаатрымальніка і сапраўднасць прад'яўленых ім гарантыйных пісьмаў, устанавіла, што гарант мяркуемай камерцыйнай здзелкі — Ашчадбанк Расіі не мае ўяўлення аб існаванні нейкага ТАА «Брыянт» у Мінску і таму ніякіх гарантыйных пісьмаў гэтай фірме не выдаваў. Перспектыва завалодаць па ліпавых дакументах 150.000 долараў ЗША растала як міраж у пустыні. На думку «пацярпеўшых» вінаваты ў гэтым быў толькі Лявонцьеў. Таму «кампаньёны» вырашылі патрабаваць з Лявонцьева, які «праваліў» аперацыю, тэрміновай уплаты па прад'яўленаму імі крымінальнаму іску.

Вечарам у кватэру да Лявонцьева зайшоў Марат з Санкт-Пецярбурга і патрабаваў прайсціся з ім. На вуліцы Лявонцьева чакалі Бушуеў, Радкевіч і Канстанцін з Пецярбурга. Запіхнуўшы Дзмітрыя ў машыну, яго даставілі ў кв. 1 дома 57 па вул. Я. Коласа, дзе іх чакаў Дабравольскі. І адразу пытанне рубам: «Калі заплаціш 37.000 долараў?» Пярэчанні Лявонцьева наконт таго, што банк не выдаў крэдыту, таму што прад'яўленыя дакументы былі фальшывыя, у разлік не прынялі. Вымагальнікі патрабавалі ад яго пазваніць усім сваім знаёмым і пазычыць указаную суму. Такіх багатых знаёмых у Лявонцьева не знайшлося. Раззлаваныя няўдачай, сябры кінулі Лявонцьева на падлогу і звязалі рукі за спінай тэлефонным шнурам. Зноў пачалі катаваць ахвяру. Яны збівалі яго, нават спрабавалі ўтапіць у ванне.

Разумеючы рэальную пагрозу свайму жыццю і не маючы больш сіл цярпець здзекі, Лявонцьеў паведаміў пра вымаганне сваім бацькам, а потым у праваахоўныя органы.

У выніку праведзенай упраўленнем па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю аперацыі вымагальнікі былі затрыманы. На жаль, «госці» з берагоў Нявы паспелі ўцячы.

Народны суд Маскоўскага раёна г. Мінска прыгаварыў Бушуева да 9 гадоў пазбаўлення свабоды. Дабравольскі будзе марыць пра тоўстыя пачкі долараў у месцах пазбаўлення волі 7 гадоў, а Радкевіч — 5.

У даход дзяржавы ў злачынцаў канфіскаваны два легкавыя аўтамабілі, якія выкарыстоўваліся імі пры ўчыненні злачынстваў, а таксама каштоўнасці і іншая маёмасць.

Мікалай КРАСНЕЎСКІ, грамадскі карэспандэнт, Валянцін СТАШУК, начальнік аддзялення следчага ўпраўлення УУС Мінгарвыканкома.

ФІЛЬМАТЭКА

- **КАХАННЕ, ПРАДВЕСЦЕ СМУТКУ...**
- **КРЭОЛА — ВОСТРАЎ КАХАННЯ**
- **ТОЛЬКІ Ў ТАНЦАВАЛЬНАЙ ЗАЛЕ**
- **НАЧНЫ КЛУБ**

Новую мастацкую кінастужку **«Каханне, прадвесце смутку...»** перадаюць на суд гледачоў кінематаграфісты «Ленфільма». Аўтар сцэнарыя — Уладзімір Яромін, рэжысёр — Віктар Сяргееў.

Фільмы апошняга часу цяжка паддаюцца класіфікацыі па жанрах: столькі ў іх усяго накручана. У адрозненне ад сваіх таварышаў па прафесіі, рэжысёр Віктар Сяргееў заўсёды прытрымліваецца жанру меладрамы — «Кат», «Геній», «Дзіўныя мужчыны Сямёнавай Кацярыны», «Грэх».

Праўда, сюжэты гэтых карцін грунтуюцца на крымінальнай аснове, што робіць іх больш відовішчнымі.

«Каханне, прадвесце смутку...» — амаль класічная любоўная меладрама, пабудаваная на адносінах маладых сямейных пар — Марыі і Піліпа Мохавых, Аляксея і Ганны Юдзіных. А дакладней, на гісторыі «забароненага» кахання Піліпа да чужой жонкі, жонкі сябра — Ганны.

Маладыя і прыгожыя героі ў адну цудоўную ноч раптам разумеюць, што іх сямейнае шчасце прыдуманае і не вытрымала выпрабавання часам. Нават палкае каханне Ганны і Піліпа не прыносіць шчасця, таму што пакідае няшчаснымі Марыю і Аляксея. І, відаць, таму, нягледзячы на глыбокія пачуцці, не знаходзіць у сабе сілы пакінуць ні Ганна — мужа, ні Піліп — жонку. Развязка гісторыі трагічная, але, як гэта ні парадаксальна, светлая і нават аптымістычная...

Цікава праводзяць свае ролі ў фільме Ірына Мятліцкая, Андрэй Сакалоў, Вольга Драздова, Юрый Балабанаў.

■

У Італіі знята мастацкая кінастужка **«Крэола — востраў кахання».** Яе паставіў рэжысёр Антоніо Баніфацыо, сцэнарый напісаў Антоніо Відон.

Здавалася, нішто не пагражала моцнаму шлюбу прыгажуні-манекеншчыцы Крэолы і фатографа Эндзі. Але апошняму раптам стала не хапаць у іх адносінах былой вастрыні пачуццяў, і ён вырашае вярнуць яе з дапамогай рэўнасці, даўшы зразумець Крэоле, што нічога не меў бы супраць яе флірту. Можа, такі незвычайны сродак і сапраўды прывёў бы да жаданага выніку, калі б справа адбывалася не на востраве кахання. Эратычныя мясціны гэтага кавалачка зямлі ў трапічных шыротах Карыбскага мора мелі ў сабе нешта містычнае, што стымулюе эратычныя парывы.

У галоўных ролях заняты Дзіметра Хэмптан, Геа Ласіта, Джон Армстэд, Чынцыя Монтэале, Крысціна Гаравалья і інш.

■

Яшчэ ў 30-я гады І. Ільф і Я. Пятроў, пабываўшы ў ЗША, расказалі аб некім стандарце амерыканскіх музычных фільмаў, тады яшчэ невядомых нашым гледачам: гераіня (герой) з дзіўнай хуткасцю праходзяць шлях ад навічка, які робіць першыя крокі на сцэне, да зоркі першай велічыні. Пісьменнікі заўважалі, што пры гэтым зорка, як напачатку, так і ў фінале блішчыць майстэрствам у аднолькавай ступені. З таго часу на экранах ЗША і іншых краін пабывала нямала «папялушак» ад мастацтва. І вось яшчэ адзін варыянт — на гэты раз аўстралійскі. Мастацкую кінастужку **«Толькі ў танцавальнай зале»** зняў па свайму сцэнарыю, напісанаму ў садружнасці з Крэйгам Пірсам, рэжысёр Баз Лерман.

... Усяго тры тыдні заставалася да конкурсу бальных танцаў Пан-Пасіфік, калі ад маладога танцоўшчыка Скота Гасцінгса пайшла яго партнёрка Ліз. Што заставалася рабіць Скоту? Ён рызыкнуў і згадзіўся танцаваць з Фрэн, сціплай, нязграбнай з выгляду дзяўчынай у акулярах.

У фільме здымаліся Пол Меркурыо, Тара Морыс, Біл Ханцэр, Пэт Томсан, Гіо Гарыдэс, Пітэр Уітфорд, Бары Ота.

■

Увазе гледачоў прапануецца таксама амерыканскі псіхалагічны трылер **«Начны клуб»,** поўны самых загадкавых містычных і непрадказальных падзей. Яго пастаноўку ажыццявіў рэжысёр Майкл Кош, сцэнарый напісалі Дэбора Цілтан і Майкл Ко.

Пачалося ўсё з жадання маладой пары набыць закінутую фабрыку ў Лос-Анджэлесе для таго, каб пераабсталяваць яе ў начны клуб. У справу ўкладаюцца ўсе грошы. Аднак мясцовыя ўлады супраць гэтай ідэі і ўсяляк перашкаджаюць яе ажыццяўленню. Малады муж не вытрымлівае гэтай мітусні і вар'яцее. З гэтага моманту і пачынаецца асноўнае дзеянне фільма. Да звар'яцелага мужа з'яўляецца чароўная жанчына — жанчына яго мары. Што гэта — мроя ці рэальнасць? Няхай разбярэцца глядач.

Запамінальныя вобразы ствараюць у карціне Нікалас Хопе, Элізабет Кайтан, Эд Трота і інш.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».

Рэгістрацыйны нумар 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, В. ЖДАНКО, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

НАШ АДРАС: 220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда».
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканомікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, сацыяльных праблем — 68-28-69, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносінаў — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, беларускай дыяспары — 68-28-27, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Паставах — 22-400; бухгалтэрыі — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-31-98. ФАКС: 32-04-52, 68-28-77. E-mail: daily@zwyazda.belpak.minsk.by

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 94.665 Індэкс 63850.
Зак. № 7611.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 20.15.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12